Rok XII. Nr. 249 (3494) Wilno, Środa 11 Września 1935 r. Cena 15 groszy

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY DZIENNIK DEMOKRATYCZNY

Klajster genewski w sprawie abisyńskiej

Dookoła prac komitetu 5-ciu

GENEWA. (Pat.) Po przedpołudniowej konferencji premjera Lavala z min. Hoare'm i ministrem Edenem oraz po rozmowie Lavala z delegatem włoskim baronem Aloisim, zebrał się popołudniu komitet 5 członków rady dla zatargu włosko - abisyńskiego.

Na temat prac komitetu krąży w Genewie mnóstwo pogłosek i domysłów, zwłaszcza w kołach angielskich. Inne delegacje natomiast zachowują o pracach komitetu pięciu zupełną dyskrecję. W chwili obecnej wiadomo tylko, że w toku obrad dzisiejszych zgłoszone zostały nowe propozycje, które po rozważeniu przekazano do bliższego zbadania pod komitetowi pięciu. W kołach Ligi przypuszczają, że propozycje te były już tematem przedpołudniowych rozmów premjera Lavala z ministrami angielskimi i że pochodzą one ze strony francuskiej. Podkomitet pięciu zajmie się nowemi propozycjami w dniu jutrzejszym, Komitet zaś zbierze się prawdopodobnie dopiero pojutrze.

Pomysł kolektywnego mandatu nad Abisynją

LONDYN, (Pat). „Times" donosi z Genewy, iż delegacja brytyjska wysunęła nową propozycję kolektywnego mandatu Ligi nad Abisynją. Dziennik twierdzi, że narazie nie jest jeszcze możliwem określić jaką formę posiadać będzie ten mandat, to jest czy będzie wykonywany bezpośrednio przez radę przy pomocy wysokiego komisarza i oficjalnych reprezentantów czy też będzie on podzielony pomiędzy sygnatarjuszami traktatów z 1906 r. działającymi w imieniu Ligi Narodów. Jedynem zastrzeżeniem Wielkiej Brytanji ma być to, aby tego rodzaju rozwiązanie zostało dobrowolnie przyjęte przez Abisynję.

Korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph" dowiaduje się, że jeśliby w konflikcie włosko-abisyńskim wytworzyła się sytuacja, w której Wielka Brytanja uważałaby za swój obowiązek zaproponowanie sankcyj, to Francja udzieliłaby jej swego pełnego poparcia.

Laval wciąż konferuje

GENEWA, (Pat). Dzisiejsze rozmowy premjera Lavala z delegatami angielskimi min. Hoarem i min. Edenem, wywołały tu wiele komentarzy. Zarówno w kołach francuskich jak i angielskich panuje opinja, że w toku tych rozmów omawiano nietylko zatarg włosko-abisyński, lecz kontynuowano rozważania na temat zbiorowego bezpieczeństwa oraz udziału Anglji w zastosowaniu paktu Ligi Narodów na wypadek ewent. konfliktu w Europie.

Atrybucje prof. Jesse nie uległy ograniczeniom

ADDIS ABEBA, (Pat). Komunikat oficjalny oznajmia, iż atrybucje profesora Jesse nie ulegną żadnemu ograniczeniu. Będzie on nadal reprezentował Abisynję w Lidze Narodów.

Grecja niechętnie widzi w swych portach wojenne statki włoskie

ATENY, (Pat). Włoskie okręty wojenne przybyły bez uprzedniego upoważnienia rządu greckiego do portów Pylos, Itaka i Syra. Jak podaje agencja Havasa, rząd grecki czynił demarche w tej sprawie wobec rządu włoskiego.

Plany agresywne Włoch

LONDYN. (Pat). Specjalny wysłannik „Morning Post" donosi z Asmary w Erytrei, że Włochy spodziewają się, iż zajmą Aduę w ciągu trzech dni od rozpoczęcia się działań wojennych. Za wojskami włoskiemi posuwać się będzie armja robotników, którzy natychmiast przystąpią do budowy dróg, mostów i fortów. Włosi liczyć się mają z masowym oporem Abisyńczyków w okolicach Tigre. Powszechna mobilizacja abisyńczyków w wieku od 15 do 40 lat ma być już w tej prowincji zarządzona.

Nota negusa do Sekretarjatu Ligi Narodów

GENEWA. (Pat). Ogłoszono tu treść nowej noty abisyńskiej, wystosowanej do sekretarjatu Ligi Narodów. Nota głosi że telegramy, nadeszłe z północnych prowincyj sygnalizują poważne ruchy wojsk włoskich, co pozwala spodziewać się, że wojska te rozpoczną niebawem natarcie na terytorjum abisyńskie. Nota abisyńska została rozesłana wszystkim członkom Ligi Narodów.

* * *

LONDYN. (Pat). Agencja Reutera donosi z Addis Abeba, że ruchy wojsk włoskich w Erytrei, uważane w Addis Abeba za przygotowania do bliskiej ofensywy nie mają żadnego specjalnego znaczenia. Korespondent donosi, że stanowisko zajęte przez cesarza Abisynji jest nadal pełne stanowczości. Cesarz nie zgodzi się na żaden kolektywny mandat, ani też na protektorat włoski podobny do tego jak Anglja posiada w Iraku oraz nie dopuści do tego, aby oddziały policji międzynarodowej miały być zwiększone.

* * *

RZYM. (Pat). Donoszą z Addis Abeby, że Negus odrzuca wszelkie dotychczasowe koncepcje załatwienia konfliktu, a więc projekt policji międzynarodowej na wzór Zagłębia Saary, protektorat włoski lub potrójny angielsko - francusko - włoski, uregulowanie stosunków między Włochami a Abisynją w sposób analogiczny do stosunków między Wielką Brytanją a Irakiem, jest wreszcie przeciwnikiem ustąpienia części terytorjum abisyńskiego Włochom. „Abisynja woli zginąć walcząc, niż poddać się pokojowi".

Bohater z pod Aduy śpieszy na pogranicze włoskie

RZYM. (Pat). Prasa donosi, że do prowincji Ogaden wyruszyło 25 tys. kawalerji abisyńskiej pod dowództwem Rasa Mikaela, bohatera z pod Aduy. Przednie oddziały abisyńskie znajdują się w odległości 25 km. od granicy Somalji włoskiej. Abisyńczycy zbudowali już ocementowane rowy strzeleckie.

Dalsze zarządzenia mobilizacyjne Włoch

RZYM, (Pat). Powołano pod broń na 3-tygodniowe ćwiczenia podoficerów piechoty, artylerji, wojsk inżynieryjnych oraz wojsk specjalnych od rocznika 1900 do 1910, zmobilizowano również radjotelegrafistów rocznika 1910, podoficerów radjotelegrafistów rocznika 1912 oraz wojsk sanitarnych i automobilowych rocznika 1912-go.

Ricket nie rezygnuje z koncesyj

RZYM. (Pat). Donoszą z Aleksandrji, że Rickett zamierza powrócić do Addis Abeby. Oświadczyć miał on, iż gotów jest bronić swych koncesyj naftowych przed jakimkolwiekbądź trybunałem.

TELEF. OD WŁASN. KORESP. Z WARSZAWY.

PO WYBORACH

Skład personalny Sejmu. — Sejm będzie liczyć 206 posłów. — Największa frekwencja w Wilnie. — 58 posłów z poprzedniego Sejmu

W nowym Sejmie będą tylko dwie posłanki. Obie — z Wileńszczyzny.

*

Ścisłe zestawienie składu personalnego przyszłego Sejmu jest następujące: 45 drobnych rolników, 24 ziemian, 17 profesorów i nauczycieli, 9 lekarzy, 13 adwokatów, 4 duchownych, 3 notarjuszy, 6 inżynierów, 17 urzędników państwowych, 21 urzędników samorządowych, 12 przemysłowców, 6 kupców, 6 rzemieślników, 8 publicystów i dziennikarzy, 5 oficerów i 8 urzędników prywatnych.

*

Z powyższego obliczenia wynika, że Sejm składać się będzie nie z 208, lecz z 206 posłów, a to wskutek tego, że w dwóch okręgach łódzkich wybrano po 1 kandydacie.

Drugi kandydat nie uzyskał bowiem wymaganego przez ordynację wyborczą minimum 10.000 głosów.

*

Spośród 6 największych miast Polski najwyższa frekwencja wyborcza była w Wilnie, bo 55,6%. Najniższa — w Łodzi — 21,5%. W Poznaniu 47,2%, na Śląsku 76,4%, w Zagłębiu Dąbrowskiem frekwencja wynosiła 45,6%.

*

W okręgach miejskich oraz w szeregu wojew. środkowych i zachodnich duży odsetek wyborców, dochodzący niekiedy do 40—50% oddawał głos wyłącznie na 1 kandydata, natomiast w okręgach narodowościowo mieszanych głosowano na 2 kandydatów.

*

Do nowego Sejmu weszło 58 posłów, którzy posiadali mandaty w ub. Sejmie.

Zainteresowanie w Genewie osobą min. Zawadzkiego

GENEWA, (Pat). Przyjazd do Genewy ministra skarbu Zawadzkiego oraz objęcie przezeń przewodnictwa drugiej komisji zgromadzenia Ligi (gospodarczej) wywołał w kołach genewskich duże zainteresowanie. Rozeszły się nawet pogłoski, które trafiły do prasy zagranicznej, jakoby minister skarbu Zawadzki zamierzał wystąpić z inicjatywą zwołania międzynarodowej konferencji stabilizacji monetarnej. Pogłoski te całkowicie nie odpowiadają prawdzie.

* * *

GENEWA. (Pat). Dziś przedpołudniem obradowały komisje zgromadzenia Ligi Narodów. Prace komisji drugiej (gospodarczej) zagaił przewodniczący minister skarbu Zawadzki, który podziękowawszy za wybór, zwrócił się do członków z apelem, aby podzielili się doświadczeniami, zdobytemi w walce z obecnemi trudnościami ekonomicznemi, poczem wyraził nadzieję, że prace komisji dadzą pozytywne wyniki. Komisja wybrała na swego wiceprzewodniczącego delegata Peru Tudela, a następnie dokonała przydziału referatów.

Komisja piąta — społeczno-humanitarna zatwierdziła porządek obrad oraz wybrała referentów. Referentem w sprawie pomocy dla cudzoziemców, znajdujących się w trudnych warunkach, została delegatka polska p. Hubicka.

Dalsze etapy postępowania wyborcz. do Sejmu

WARSZAWA. (Pat). W związku z odbytemi dnia 8 bm. wyborami do sejmu należy przypomnieć, że w myśl kalendarza wyborczego, w dniu 11 bm. okręgowe komisje przystąpią do ustalenia wyników głosowania w okręgach i przyznania mandatów kandydatom na posłów. Dnia 20 bm. gen. komisarz wyborczy ogłosił w gazecie rządowej wynik wyborów do sejmu, dnia 23 bm. generalny komisarz wyborczy prześle każdemu wybranemu posłowi list wierzytelny. Dn. 27 bm. upływa termin wnoszenia do sądu Najwyższego protestów przeciwko wyborom.

Cześć St. Zjednoczonych dla pamięci Pułaskiego

NOWY YORK. (Pat). Prezydent Roosevelt wydał proklamację, wyznaczającą na 11 października „Dzień pamięci Pułaskiego („Pułaski Memorial day"). Proklamacja poleca wywieszenie w tym dniu flag na wszystkich budynkach państwowych oraz zorganizowanie nabożeństw w kościołach a także obchodów szkolnych.

Nowy attache wojskowy Niemiec w Warszawie

BERLIN, (Pat). Pułkownik von Studnitz został mianowany attache wojskowym przy ambasadzie niemieckiej w Warszawie.

Przed wyborami w Kłajpedzie

KŁAJPEDA. (Pat). W wyborach do sejmiku kłajpedzkiego zgłoszonych zostało 7 list litewskich i jedna niemiecka. Lista niemiecka oznaczona została Nr. 3. Z list litewskich pierwsza i druga należą do związku społeczeństwa litewskiego, 4 i 5 do związku robotników kraju kłajpedzkiego, 6 i 7 do Litwinów rolników, wreszcie 8 do Litwinów — robotników z Szyłokarczmy.

Przedsmak breweryj monarchistycznych w Grecji

Pogłoski o zamiarach rządu

PARYŻ, (Pat). Specjalny wysłannik agencji Havasa donosi z Aten, że z chwilą powrotu Tsaldarisa, sprawa ustroju weszła ponownie w fazę bardzo ostrą.

Od dzisiejszego ranka obiegają najsprzeczniejsze pogłoski.

Ostatnie wydania dzienników donoszą, iż rząd postanowił urządzić plebiscyt w sprawie restauracji monarchji przed końcem października.

Zmiany w rządzie

ATENY. (Pat). Uchodzący za republikanina minister spraw wewnętrznych Perykels Rallis podał się do dymisji.

*

ATENY, (Pat). W kołach zbliżonych do rządu panuje przekonanie, że premjer Tsaldaris obejmie również tekę ministra spraw wewnętrznych po Rallisie, który podał się do dymisji Według informacyj prasowych, przewodniczący izby deputowanych Vozikis zastępowałby prezydenta republiki Zaimisa w razie jego ustąpienia.

Tsaldaris wypowiedział się za monarchją

ATENY, (Pat). Kondylis wyraził przekonanie, że sytuacja w Grecji będzie rozwijała się normalnie i że Zaimis pozostanie na swem stanowisku do chwili plebiscytu.

Dodatki nadzwyczajne pism ateńskich zamieszczają odezwę Tsaldarisa, który wypowiedział się na korzyść restauracji monarchji.

ATENY. (Pat). Premjer Tsaldaris ogłosił odezwę do narodu, w której zawiadamia o wydanym przez siebie poleceniu urządzenia referendum ludowego w sprawie restauracji monarchji.

Niebezpieczny zatarg min. Kondylisa z gen. Panayotakosem

PARYŻ, (Pat). Korespondent Havasa w Atenach donosi, że według obiegających tam wiadomości gen. Panayoakos, dowódca okręgu korpusowego w Atenach, uważany za męża zaufania prezydenta Tsaldarisa, został wczoraj po południu odwołany ze swego stanowiska przez min. Kondylisa. Gen. Panayoakos odmówił wykonania tego rozkazu i porzucenia tego stanowiska bez wyraźnego rozkazu prezydenta Zaimisa. Panayoakos zgromadził jakoby dokoła siebie kilka oddziałów garnizonu ateńskiego, na które może liczyć.

Zatarg między generałami zaostrza się

ATENY. (Pat). Agencja ateńska donosi, że w związku z pewnemi ruchami w oddziałach pierwszego korpusu, wydane zostały zarządzenia w następstwie których minister wojny gen. Kondylis podał się do dymisji. Rada ministrów rozpatrzyła sytuację i uważając, iż sytuacja ta była następstwem nieporozumienia, skłoniła gen. Kondylisa do cofnięcia dymisji.

W czasie posiedzenia rady ministrów w kuluarach izby wynikła bójka, przyczem obecny tam gen. Panayotakos który usiłował interwenjować, został lekko ranny.

800 tys. osób na zjeździe partji narodowo-socjalistycznej w Norymberdze

NORYMBERGA. (Pat). Z okazji otwarcia 7 dnia partyjnego całe miasto przybrało uroczysty charakter. Wszystkie domy udekorowane są sztandarami i zielenią oraz wielkiemi napisami, zawierającemi hasła narodowo - socjalistyczne. Liczba przybyłych uczestników wynosi przeszło 800 tys. ludzi. Prócz kanclerza Rzeszy obecni są prawie wszyscy członkowie gabinetu, najwyżsi dostojnicy partji i armji. Przybyli również specjalnym pociągiem członkowie korpusu dyplomatycznego. Liczba przedstawicieli prasy zagranicznej wynosi 200 osób, dziennikarzy niemieckich zjawiło się 500. Szurmowcy przybyli w liczbie około 150 tys. Kierowników partyjnych jest 100 tys. z 20 tysiącami sztandarów. Młodzież partyjna przybyła w liczbie 50 tys. Obecnych gości liczą do 300 tys. Służbę bezpieczeństwa podjęło 30 tys. członków sztafet ochronnych.

W godzinach popołudniowych przybył kanclerz. Przyjazd jego oznajmiło bicie we wszystkie dzwony kościołów norymberskich. Na ratuszu powitał kanclerza nadburmistrz miasta Liebel, który w przemówieniu zaznaczył m. in., że po upadku pierwszej Rzeszy i rozpadnięciu się w hańbie i wstydzie drugiej Rzeszy, stworzył kanclerz trzecią Rzeszę rosnącą w jednomyślność, siłę i moc zarówno wewnętrzną jak i zewnętrzną.

Nadburmistrz wręczył następnie kanclerzowi jako dar miasta Norymbergji miecz, będący wierną kopją t. zw. miecza Karola Wielkiego jednego z klejnotów koronnych dawnego cesarstwa rzymskiego narodu niemieckiego. Oryginalny miecz jest w skarbcu cesarskim w Wiedniu. Aktu wręczenia dokonał nadburmistrz ze słowami: „miecz niemieckiej Rzeszy wodzowi wszystkich Niemców, który przywrócił Rzeszy jedność, siłę i wolność“.

Rozbudowa floty wojen. St. Zjednoczonych

WASZYNGTON. (Pat.) Departament marynarki zawarł umowy na budowę 23 nowych okrętów wojennych, a mianowicie jednego lotniskowca, 15 kontrtorpedowców, 16 łodzi podwodnych i jednego krążownika lekkiego typu.

ZGON „dyktatora Luizjany“

WASZYNGTON, (Pat). Śmierć Huey Longa wywarła wielkie wrażenie we wszystkich kołach politycznych. Prasa przypomina, iż podczas ostatnich wyborów prezydenta przyczynił się on swym wielkim wpływem do wyboru Roosevelta.

Obecnie Long zamierzał wystąpić jako kontrkandydat Roosevelta w przyszłych wyborach. Śmierć jego usuwa jedną z najpoważniejszych przeszkód ponownego wyboru Roosevelta w roku 1936. W kołach politycznych przypuszczają, że cała potężna organizacja polityczna, którą stworzył Long, rozleci się po jego śmierci.

TELEF. OD WŁASN. KORESP. Z WARSZAWY

Aresztowania w gminie żydowskiej

Naskutek skarg pod adresem gminy żydowskiej wkroczył do siedziby gminy prokurator i dokonał szczegółowej rewizji. Skargi na zarząd gminy pozostawały w związku z nadmiernemi opłatami, jakie gmina żądała za pogrzeby i miejsca na cmentarzu. Po skończonej rewizji aresztowano członków zarządu gminy Kaminlera i Morgensterna oraz prezesa gminy Mazura, których przewieziono do urzędu śledczego. Po upływie kilku godzin Mazura zwolniono z warunkiem, że na każde żądanie stawi się do urzędu śledczego. Następnie zwolniono Morgensterna. Kaminler pozostaje nadal w areszcie.

Aresztowanie prezesa gminy wywołało dużą sensację w Warszawie. Jest on bowiem właścicielem kilku kamienic oraz właścicielem wielkiej łuszczarni ryżu w Gdyni, a nawet przy obecnych wyborach do Sejmu zamierzał kandydować.

Tajemniczy dramat

Wczoraj około północy za parkanem lokalu Zw. Urzędników Kolejowych obok mostu Kierbedzia nad Wisłą usłyszano strzały. Gdy przybyła na miejsce policja, znaleziono na brzegu rzeki mężczyznę i kobietę z przestrzelonemi skroniami. Przy mężczyźnie znaleziono książeczkę wojskową na imię ppor. rez. Henryka Staszyńskiego. Nazwiska kobiety nie zdołano ustalić.

Po przewiezieniu do szpitala Przemienienia P. nieznana kobieta zmarła. Stan Starzyńskiego jest beznadziejny.

Nieznana zmarła ubrana była b. elegancko, pochodziła, jak widać, z zamożnej rodziny.

Prez. Senatu Gdańskiego na zjeździe partyjnym w Norymberdze

GDAŃSK. (Pat). Wysoki komisarz Ligi Narodów Lester udał się dziś do Genewy na sesję Rady Ligi Narodów. Prezydent senatu Greiser wyjechał na zjazd partji nar. socjalistycznej w Norymberdze, skąd udaje się również do Genewy.

Nowy nietakt Gdańska w stosunku do Polski

GDAŃSK. (Pat). Na przedmieściu gdańskiem w pobliżu Mołtawy odbyła się przy wieży Milchkannenturm uroczystość odsłonęcia tablicy pamiątkowej dla poległych żołnierzy armji pruskiej. Przed wmurowaniem tablicy znajdował się na wieży wyrzeźbiony na tarczy biały orzeł polski, który został obecnie usunięty, a na jego miejsce umieszczono czarnego orła pruskiego, ozdobionego godłami gdańskiemi.

50.000 centnarów zboża pastwą płomieni

GREIFSWALD, (Pat). W wypełnionym zbożem pięciopiętrowym spichrzu, liczącym 60 metrów długości i 25 m. szerokości, wybuchł ubiegłej nocy z nieustalonych dotychczas przyczyn gwałtowny pożar, który zniszczył całkowicie olbrzymi spichrz. 50 tysięcy centnarów zboża stało się łupem płomieni. Przy zwalczaniu pożaru wiele osób odniosło lekkie rany.

Rząd czeski z dalszą zawziętością niweczy polskość na Śląsku Ciesz.

ROZPARCELOWANIE GMINY CIERLICKIEJ POMIĘDZY OSADNIKÓW CZESKICH.

MOR. OSTRAWA, (Pat). W Górnym Cierlicku, gminie czysto-polskiej, pamiętnej katastrofą Żwirki i Wigury, rozparcelowano pomiędzy osadników czeskich część majątku hr. Larischa, jedną z parcel otrzymała także czechizacyjna instytucja Matice Osvete Lidove.

DZIECI POLSKIE OFIARAMI PROWOKACJI.

MOR. OSTRAWA, (Pat). W czeskiej szkole w Cierlicku wybito szyby. Na miejsce zjechały liczne oddziały żandarmerji czeskiej.

*

MOR. OSTRAWA, (Pat). „Morawska Orlice“ zapowiada aresztowanie szeregu dzieci w polskiej miejscowości Marklowicach, ponieważ śledztwo żandarmerji miało jakoby ustalić, że one wybiły szyby w czeskiej szkole.

Tartakower przoduje w turnieju szach w Łodzi

ŁÓDŹ, (Pat). w 7-ej rundzie międzynarodowego turnieju szachowego w Łodzi Regedziński przegrał z Axfrydmanem, popełniając decydujący błąd w środkowej fazie gry, Appel popełnił błąd w remisowej końcówce i przegrał do dr. Tartakowera, Steiner szybko pokonał słabo grającego Mikenasa. Partja Fine—Kolski po zaciętej grze zakończyła się na remis. Partja Opoćensky—Winter została przerwana w pozycji przypuszczalnie remisowej.

Stan turnieju po 7 rundach jest następujący: dr. Tartakower 5,5 pkt, Winter (Anglja) 4,5 pkt i jedna partja niedokończona, Kolski (Stany Zjednoczone) i Steiner (Węgry) po 4,5 pkt, Opoćensky (Czechosłowacja) 3 pkt i jedna partja niedokończona, Regedziński i Appel po 2,5 pkt, A. Frydman 1,5 pkt oraz Mikenas (Litwa) 1 pkt.

Nieudana rebelja antyrządowa w Portugalji

LIZBONA. (Pat). Dziś w godzinach rannych usiłowano wywołać rewolucję antyrządową, usiłowania te jednak dzięki energicznym zarządzeniom władz spełzły na niczem. Oficer marynarki Mendes Norton usiłował skłonić załogę krążownika „Bartholomac dias“ do rewolty, lecz aresztowany został przez dowódcę krążownika i osadzony w twierdzy Ameixoeira. Aresztować miano poza tem wiele osób, wrogich rządowi, m. in. znanego oficera Rebello Aelmeida. Na wiadomość o spisku zarządzono niezwłocznie w stolicy ostre pogotowie. Policja strzeże cytadeli Cascaes, gdzie przebywa obecnie prezydent republiki, urzędów pocztowych i telegraficznych, stacji radjowej, koszar i gmachów publicznych. W kraju panuje spokój. Popołudniu zebrała się rada ministrów.

Kto spowodował spisek?

LIZBONA. (Pat). Jak się okazuje, do spisku rewolucyjnego należało kilku członków „narodowej grupy syndykalistycznej“ „Ralao Preto“ oraz żywioły komunistyczne, które usiłowały wciągnąć do ruchu pewne osobistości z partyj lewicowych. Aresztowano około 50 robotników arsenału. Minister spraw wewnętrznych odmówił udzielenia na temat zajść jakichkolwiek informacyj. Prezydent Salazar ma wrócić dziś do stolicy.

Środki zapobiegawcze rządu

LIZBONA. (Pat.) W niektórych miastach prowincjonalnych wydano zarządzenia ostrożnościowe, podobne do zarządzeń w stolicy. Minister spraw wewnętrznych zarządził popołudniu specjalną ochronę kilku odcinków kolejowych. Dokonano nowych aresztowań, m. in. wśród oficerów.

BLACHA ocynkowana i pomalowana
„C. K. H. KRÓLEWSKA HUTA“
BĘDZIN
T-wo Br. CZERNIAK i S-ka
Oddz. w Wilnie, Bazyljańska 6, tel. 2-73

Dr. CHOLEM
UROLOG
POWRÓCIŁ.

Nowy krok naprzód w „rasowem szkolnictwie“ niemieckiem

BERLIN, (Pat). Minister oświaty Rzeszy Rust wydał rozporządzenie, mające na celu przygotowanie rozdziału szkół dla dzieci pochodzenia aryjskiego i żydowskiego. Kryterjum stanowić będzie nie wyznanie lecz pochodzenie przyczem za rasowo odrębnych uznani są również uczniowie z rodzin rasowo mieszanych lecz tylko do jednego pokolenia wstecz, czyli w tym wypadku odstąpiono od zasady „niearyjskiej babki“.

Szkoły takie powstaną z rozpoczęciem nowego roku szkolnego 1936 to jest w kwietniu roku przyszłego i jak oświadcza minister wprowadzą całkowity rozdział rasowy wśród młodzieży szkolnej. W komentarzu urzędowym zaznaczono, że rozporządzenie to jest nowym krokiem naprzód rasowego ustawodawstwa niemieckiego, które zmierza do całkowitego wyodrębnienia Żydów z narodu niemieckiego. Uczniowie wyznania mojżeszowego są już od roku, podkreśla komentarz, kierowani do szkół żydowskich, których liczba od roku 1934 bardzo znacznie wzrosła.

Pomnik Marszałka Piłsudskiego w Wilnie
Konto czekowe P. K. O. Nr. 146.111

Atak na banki polskie w Litwie

Otrzymaliśmy poniższy artykuł od jednego z dobrze poinformowanych przyjaciół naszego pisma w Kownie. (Red.)

Od zarania uzyskania niepodległości, to jest od blisko 17 lat, rządy litewskie w odniesieniu do mniejszości polskiej, kontynuują stale politykę, dążącą do wynarodowienia Polaków zamieszkałych w Litwie.

Cel ten chciano najpierw osiągnąć przez rozpętanie agitacji antypolskiej, poprzez wyrugowanie języka polskiego z życia publicznego, oraz przez zamykanie początkowych szkół polskich (jest ich obecnie w Litwie 14-cie na 200 tysięcy Polaków) i zmuszanie dzieci polskich do uczenia się w szkołach litewskich.

Jednakże odporność Polaków na prześladowania okazała się silniejszą od wszelkich represyj. Zrozumiały to rządy litewskie i postanowiły zastosować inną metodę walki. Postanowiono mianowicie podciąć materjalną egzystencję ludności polskiej, niszcząc jej organizacje gospodarcze.

Niedawno społeczeństwo polskie w Litwie było świadkiem takich właśnie posunięć ze strony odpowiednich władz litewskich.

Przedmiotem ataków litewskich władz państwowych stały się dwa banki polskie: **Nadniemeńskie Polskie Towarzystwo Drobnego Kredytu w Olicie i Piwoszuńskie Polskie Towarzystwo Drobnego Kredytu w Piwoszunach.**

Tak w jednym jak i w drugim wypadku, litewskie władze skarbowe, łamiąc swoje własne rozporządzenia i ustawy, oraz postępując wbrew postanowieniom konstytucji litewskiej, dążyły za wszelką cenę do **zlikwidowania pomyślnie prosperujących polskich kooperatyw kredytowych.**

Aby nie wydać się gołosłownym, warto przytoczyć ważniejsze fakty, ilustrujące postępowanie władz litewskich:

1. Po zwołaniu walnego zgromadzenia przez Radę Nadzorczą i Komisję Rewizyjną Piwoszuńskiego Towarzystwa Drobnego Kredytu i po upływie ustalonego przez prawodawstwo litewskie prekluzyjnego terminu, dotyczącego zgłaszania nowych wniosków — t. zw. Inspekcja Kredytowa zażądała włączenia do porządku dziennego wniosku o likwidacji Towarzystwa. Gdy zaś, w myśl obowiązującego prawa, na zebraniu wniosku tego nie rozpatrywano, Inspekcja Kredytowa, wbrew własnemu ustawodawstwu, Walne Zgromadzenie Towarzystwa unieważniła.

2. Od pewnego czasu rewizorzy Inspekcji kredytowej, przybywając na Walne Zgromadzenie Towarzystwa, samowolnie obejmowali przewodnictwo zebrania. Jest to jawne bezprawie, gdyż ustawa głosi, iż na walnych zgromadzeniach kooperatyw kredytowych przedstawiciel Inspekcji przewodniczy tylko w tych wypadkach, gdy sama inspekcja zwołuje Walne Zgromadzenie, zaś w wypadkach omawianych walne zgromadzenie było zwoływane przez Radę i Komisję Rewizyjną.

3. Przedstwiciel Inspekcji, przewodnicząc na Walnem Zgromadzeniu, zabrania przemawiać po polsku, co jest sprzeczne z treścią konstytucji litewskiej i zobowiązaniami państwa litewskiego w sprawie ochrony praw mniejszości narodowych.

4. W pewnym wypadku, gdy zarząd Towarzystwa popełnił szereg wykroczeń natury finansowej, rewizor Inspekcji usiłował niedopuścić do ujawnienia tych nadużyć, licząc iż mając w ręku taki zarząd, doprowadzi do likwidacji Towarzystwa. Jest to niewątpliwie skandaliczny fakt popierania i tuszowania nadużyć przez władze inspekcyjne, powołane do walki z niemi.

Bardzo podobne fakty miały miejsce w Nadniemeńskiem Towarzystwie Drobnego Kredytu w Olicie.

Ciekawem i charakterystycznem niezmiernie jest to, iż skarga członków obu Towarzystw, złożona w Ministerstwie Skarbu, wcale nie potrafiła zdezawuować Inspekcji Kredytowej z tytułu popełnienia przez nią bezprawnych uczynków. Dopiero po kikumiesięcznych interwencjach Ministerstwo Skarbu, nie wyciągając żadnych konsekwencyj w stosunku do inspekcji, poleciło jej zwołać nowe Walne Zgromadzenie.

Zważywszy na chwiejne stosunki prawne, panujące w Litwie (gdy sprawa dotyczy zwłaszcza mniejszości polskiej) — łatwo jest przewidzieć, że **obie sprawy zakończą się zlikwidowaniem polskich banków.**

Fakty przytoczone powyżej świadczą nader jaskrawo o tendencjach, panujących w Litwie i stanowią tylko **mały fragment** w ogniwie szykan, jakie spa-

KUPON

ten odciąć i po wypełnieniu wysłać pod adresem:

POLSKIE ZAKŁADY PHILIPS S. A.
WARSZAWA, KAROLKOWA 36/44.

Proszę o podanie adresu najbliższego autoryzowanego sprzedawcy odbiorników Philipsa.

Nazwisko: _____

Miasto: _____

Ul. _____ dom Nr. ____

Na terenie naszych 8-iu oddziałów zorganizowano 250 autoryzowanych punktów sprzedaży odbiorników Philipsa

Wyszkoleni sprzedawcy radjowi już udzielają fachowych porad i demonstrują nowe modele Philipsa na rok 1936.

Każdego, kto interesuje się bądź Superheterodyną 525 A, bądź niezwykle czułym odbiornikiem 3-obwodowym 44 A, lub też wartościowym aparatem 3-lampowym 947 A, solidnie obsłuży najbliższy autoryzowany punkt sprzedaży odbiorników Philipsa.

Po otrzymaniu umieszczonego obok kuponu, prześlemy żądany adres.

PHILIPS

Interesy regjonalne i państwowe zwiąże Senat w jedną całość

Nowy system wyborczy zmazuje z posłów i senatorów grzech pierworodny, jakim każdy z nich był dotychczas obciążony. Grzechem zaś tym były najrozmaitsze programy i doktryny, z któremi wiązano osoby posłów i senatorów.

Każdy, kto otrzymał mandat z listy partyjnej, uważał się za zobowiązanego do reprezentowania nietylko zasadniczego „programu" partji, z której ramienia kandydował, ale często również musiał się liczyć z hasłami i obietnicami, jakiemi karmiła dana lista swych zwolenników w okresie agitacji wyborczej. Hasło: „głosuj na jedynkę, a będziesz jadł chleb i szynkę" — było tu jeszcze bardzo niedają na ludność polską.

winnym „trickiem" agitacyjnym w porównaniu z głoszonemi przez obozy wyborcze „programami", obiecującemi miljony na roboty publiczne, czy reformę rolną, zniżkę podatków dla przemysłu, podwyżkę uposażeń dla urzędników i t. p. piękne podarunki z cudzej kieszeni, które pozostawały tylko obietnicą.

Oczywiście, poseł czy senator, który pod egidą takich programów znalazł się w przedstawicielstwie narodowem rzadko kiedy zabiegał o ich realizację, niemniej jednak przy rozpatrywaniu jakiejś sprawy, objętej ramami jego programu, musiał się liczyć z tem, co obiecywał. Wyborcy bowiem to chytry naród, który wszystko pamięta i upomina się o obietnice.

Nowy system wyborczy, zrywając z głosowaniem na listy i zakłamane programy, sprzyja niewątpliwie bardziej objektywnej, bardziej rzeczowej, a przez to napewno i bardziej twórczej pracy posła i senatora. Tego rodzaju zaś objektywny stosunek do zagadnień jest szczególnie potrzebny tam, gdzie w grę wchodzą sprawy gospodarcze.

Dyskutując w Sejmie sprawy gospodarcze i uchwalając budżet i ustawy, każdy z posłów, wybranych w ubiegłą niedzielę, będzie się kierował nie programami, ale własnem sumieniem i najlepszem rozumieniem danej sprawy. Poseł nie będzie oczywiście wolny od środowiska z którego pochodzi, to też bardzo prawdopodobne jest, że ustawy gospodarcze uchwalane będą przez Sejm w atmosferze gorącej dyskusji, wśród której na widownię wystąpią interesy poszczególnych warstw społeczno — gospodarczych.

Ewentualne korektywy do postanowień Sejmu wnosić będzie Senat, jako druga Izba Usawodawcza, rozpatrując budżet i projekty ustaw, uchwalone przez Sejm. Senat, zgodnie z oświadczeniem premjera, ma być organem Państwa, reprezentującym większe doświadczenie, większą znajomość życia wogóle i mechanizmu państwowego w szczególności, ma wnosić rozwagę oraz spokojną ocenę tych uchwał, które wychodzić będą z Sejmu.

Taka ma być rola Senatu, wyznaczona mu przez Konstytucję. Takiemi też są gospodarcze zadania Senatu: rozwaga oraz spokojna ocena rozpatrywanych zagadnień, dokonywana nie z punktu widzenia interesów tej lub innej grupy społeczno — gospodarczej, lecz z punktu widzenia szeroko pojętych interesów państwa.

Aby Senat mógł tym zadaniom sprostać, musi się składać z ludzi, zdolnych do wzniesienia się ponad interesy swych środowisk. Wojewódzkie kolegja wyborcze, które zbiorą się w dniu 15 września celem wyboru 64 senatorów, takich też ludzi będą musiały poszukać.

J. R-ski.

Rozmaitości ze świata

SANATORJUM DLA CHORUJĄCYCH NA NUDĘ.

Różne bywają na tym świecie choroby i różne dla chorych sanatorja. Choroba zwana nudą, zblazowaniem istniała już dawno, poczynając od czasów, gdy pojawili się na świecie ludzie bogaci. Nudził się Krezus starożytny, nudzili się bogacze rzymscy, nudził się Neron— nudzą się teraz liczni magnaci i magnatki amerykańskie, którym doskwierają miljony i brak nowych, nieznanych rozrywek.

Dla tych oto „chorych“ powstało sanatorjum, wymyślone — że się tak wyrazimy—przez pomysłowego lekarza w m. Denver (stan Colorado, U. S. A.). Idea sanatorjum dla chorych na nudę padła na urodzajną glebę, gdyż w nowym zakładzie zamówione są wszystkie miejsca na pół roku zgóry. Myliłby się wszakże ten, ktoby sądził, iż w sanatorjum ofiarują „chorym“ jakieś niewidziane dotąd, nieznane rozrywki. Sprytny lekarz obrał zupełnie inną metodę przywracania „chorym“ chęci do życia. Otóż niema dnia, aby w zakładzie nie wydarzyła się kradzież, zamach, włamanie, pościg za złodziejem. Wszystkie te wydarzenia są — rzecz prosta — sfingowane, ale odtworzone z całym realizmem. W santorjum grasują pozatem co noc duchy, zjawy, widziadła, ba pojawiają się nawet na korytarzach dzikie zwierzęta (tresowane, o czem nie wiedzą pacjenci). Jakgdyby i to jeszcze nie wystarczało, pomysłowy „lekarz“ zarządza porywanie (na 24 godziny) przez wynajętych gangsterów pacjenta lub pacjentki, którzy zostają zwolnieni dopiero po złożeniu odpowiedniego wykupu.

Nowe sanatorjum cieszy się olbrzymiem powodzeniem, zwłaszcza wśród „chorych“ rodzaju żeńskiego, a klienci nie odstraszają bynajmniej wysokie koszty kuracji, gdyż opłata dzienna za pobyt w zakładzie wynosi 100 dolarów.

PUSZCZA PODZWROTNIKOWA NA DACHU DRAPACZA.

Na dachu 30-piętrowego drapacza Romway-Building w Los Angelos, na przestrzeni 3 tysięcy metrów kwadratowych, założono puszczę podzwrotnikową. Z nakładem wielkich kosztów przeniesiono na dach olbrzymiego gmachu ziemię, drzewa, ljany, paprocie tropikalne. Dla dopełnienia iluzji zaludniono puszczę zwierzętami, wpuszczono więc do „lasu“ małpy, jaszczurki, dzikie koty, wiewiórki etc. Fauna skrzydlata i czworonożna czuje się dobrze pod stropem sztucznej puszczy. Kto chce jednak podziwiać to cudo pomysłowości na dachu drapacza w centrum wielkiego miasta, musi opłacić wejście.

400 KLM. CODZIENNIE DO PRACY.

Park Stefenson pobił rekord światowy w pokonywaniu przestrzeni, którą musiał przebywać do pracy. Mieszka on bowiem w miejscowości Seaham Harbour wpobliżu Nev Castle prawie przy granicy szkockiej w Anglji, odległej o 400 km. od Londynu, gdzie p. Stefenson stale pracuje. Codziennie o godz. 6 rano udaje się autem na lotnisko wpobliżu miejsca zmieszkania, skąd leci do Croydon, gdzie ląduje o godz. 8 min. 30, tak że punktualnie o godz. 9 zjawia się w biurze w Londynie. W godzinach 3,30 i 5,30 wraca do swojej siedziby na wsi, gdzie zwyczajem każdego Anglika musi wypić herbatę poobiednią, poświęcając się następnie swoim interesom w miejscu zamieszkania.

CO MA WSPOLNEGO SYGNALIZACJA Z JAJAMI NA MIĘKKO?

Jak donosi „Reclam Uniwersum“ z Nowego Jorku, panie z ul. K. zasypywały przez dłuższy czas dyrektora miejskiej komunikacji prośbami o zainstalowanie barwnych sygnałów. Wkrótce okazało się, że przyczyną tych próśb były rady innych pań, które swierdziły, że okres czasu, w którym gasną sygnały czerwono-żółto-zielone, wystarcza aby jajko ugotować na miękko. Czy dyrektor przychylił się do prośby pismo nic nie pisze.

OSADA DLA CHORYCH UMYSŁOWO.

Książę Kentu patronował niedawno otwarciu osady Turner Village pod Colchester, gdzie mieścić się będzie siedziba chorych umysłowo. Jest to pierwsze tego rodzaju osiedle w Anglji.

Około 400 osób zaludni nowe osiedle. Domy pobudowane są śród ogrodów i pól. Chorzy będą brali udział w robotach rolnych, przy pracy w ogrodzie. Osiedle ma być samowystarczalne pod względem wyżywienia. W tym celu zainstalowano we wzorowych oborach kilkaset krów, sprowadzono konie do robót w polu, urządzono hodowlę drobiu i nierogacizny, maślarnię, serownię, drwalnię, pralnię etc.

Personel lekarski i pielęgniarze mieszkają w tych samych domach razem z chorymi. Całe osiedle otoczone jest wysokim płotem drucianym, ale wewnątrz osady chorzy korzystają z zupełnej swobody ruchów, tak, iż nie odczuwają skrępowania. W Turner Village nie przyjmują jednak chorych dotkniętych ostrym atakiem furji oraz nieuleczalnych. Do osiedla należy również szpital zaopatrzony w najnowocześniejsze urządzenia i aparaty.

Osiedle to istnieje od 1859 roku, ale jako zwykły zakład dla obłąkanych, w którym mieściło się dotychczas 1.500 pacjentów. Dzięki fundacji lorda Stadbroke umożliwiona została fundamentalna przebudowa osiedli i zamiana zamkniętego zakładu dla obłąkanych na otwarte osiedle. Dla obecnych pensjonarjuszy osiedla zorganizowano też warsztaty stolarski i ślusarski, w których będą mogli oddawać się pracy fizycznej.

Personel lekarski i nadzorczy otrzymał dla siebie nowocześnie urządzone laboratorja i pracownie, gdyż w Turner Village ma być w myśl intencji fundatora nietylko zakładem leczniczym, ale i laboratorjum doświadczalno-naukowem, gdzie będzie się odbywać badanie przebiegu i rozwoju chorób umysłowych i nerwowych na większą skalę. Dzięki urządzeniom swoim i rozmachowi, z jakim osiedle jest rozplanowane i zorganizowane, Turner Village ma się stać nową Mekką spółczesnej psychjatrji.

Jak we śnie

Pan Sybilski, choć liczy lat 80, pracuje ciężko, jako dozorca domowy w Warszawie. — Tak opowiada on o swem szczęściu: „Mam dzieci i wnuki, kilkanaście osób na utrzymaniu; ciężko nam wszystkim, nawet „łachów“ porządnych nie mamy. Jedyna oszczędność — to ćwiartka losu loteryjnego Nr. 172997—C, na który wygrałem swoją część stutysięcy. Teraz będzie już dobrze, gdyż mam pieniądze w banku“.

P. Stefaniakównie, pracownicy domowej, zdaje się że śni. W czasie wojny wyjechała do Rosji, gdzie wpadła w nędzę, żywiąc się trawą i korzonkami. Powróciwszy przyjęła obowiązki służącej. Teraz, pozostawiając w banku 20,000 zł., odebrane za ćwiartkę losu Nr. 172997, zamierza osiąść w rodzinnej wiosce pod Łukowem.

Ciągnienie IV klasy trwać jeszcze będzie do 26 b. m. Na widnokręgu ukazuje się już 34 Loterja Państwowa z jej wygranemi dziennemi, których w I klasie jest 4 po 25.000 zł. każda.

Flota angielska na Maicie

Ekpedycja filmowa Ufy w Polsce

Pierwsza grupa ekspedycji filmowej Ufy, która dokonywała szeregu specjalnych zdjęć reportażowych z Polski w porozumieniu z naszemi władzami turystycznemi, wyjechała już do Berlina. Grupa ta pod kierunkiem reżysera Pragera sfilmowała Kraków, Warszawę, Wilno, wesele krakowskie, procesję łowicką, dożynki w Skotnikch i święto wianków pod Wilnem. Druga grupa ekspedycji, pod kierunkiem dr. Schultza dokonała już zdjęć w Tatrach, obecnie zaś przebywa na Huculszczyźnie. Z Huculszczyzny ekspedycja uda się spowrotem do Zakopanego, gdzie utrwali na taśmie życie, zwyczaje, tańce i śpiewy góralskie. Film nakręcany jest w wersji polskiej i częściowo niemieckiej.

Ruch telefoniczny w miastach

Jak wynika z ostatnich obliczeń, w lipcu r. b. przeprowadzono w ważniejszych miastach Polski 26.322 tys. rozmów telefonicznych miejscowych, z czego w Warszawie 13.061 tys., w Łodzi 2.831 tys., w Krakowie 2.234 tys., w Wilnie 221 tys., we Lwowie 2.167 tys., w innych miastach poniżej 1000 rozmów.

Granica wieku człowieka 180 — lat

Utrzymywało się dotąd twierdzenie, iż Bulgarja jest krajem, w którym żyje największa ilość stuletnich starców, prowadzących zupełnie normalny tryb życia, odżywiających się jak ludzie młodzi i t. p. Mówiono także o Persji, iż na jej obszarze żyje najwięcej długowiecznych i nawet dr. Woronow odbył do tego kraju podróż ubiegłej wiosny, aby zbadać tryb życia tamtejszych sędziwych starców i przekonać się, czy przypadkiem nie jest on skuteczniejszy, aniżeli jego własne „odmładzające“ zabiegi operacyjne. Niedawno ekspedycja uczonych wyruszyła na Kaukaz, aby znaleźć tam ludzi, którzy podobno są najstarszymi na świecie. Uczeni ci przystąpili do swych prac, wyposażeni w rozmaite przyrządy do badania stanu władz umysłowych i pamięci, do prześwietlania kości i t. p.

Członkowie ekspedycji, wędrując z miejsca na miejsce, dotarli w głąb Kaukazu, gdzie znaleźli pasterza Murzabekowa. Człowiek ten mieszka na stoku góry w małym domku, zbudowanym z kamienia. Uczeni zastali Murzabekowa, stojącego pod drzwiami swego domu, opartego na kiju i spozierającego bacznem okiem na trzodę, rozbiegającą się po łące. Przybysze powiedzieli mu, że są członkami komisji historycznej i poszukują naocznych świadków odległej przeszłości. Nie chciano zaskoczyć pasterza jakiemiś kłopotliwemi pytaniami, starano się jednak również pytania formułować w ten sposób, aby nie mógł udzielać na nie odpowiedzi spontanicznej, która nie wypływałaby z jego odległych wspomnień.

Okazało się, iż starzec ten pamięta dokładnie wszystkie walki wolnościowe z całego ub. stulecia i to nie z jakichś ludzkich opowiadań, nie z książek, lecz jako naoczny ich świadek. Członkowie ekspedycji stwierdzili, że ów Murzabekow nie jest jakimś odosobnionym wypadkiem na Kaukazie i że kraj ten posiada większą ilość takich starców. Uczeni spotkali naprzykład wdowę Chulatjewę, liczącą 143 lata. Jej syn jest już 90-letnim starcem.

Dalej w głębi Kaukazu spotkali uczeni Artelsia Lagiasvilly'ego, który zapewnia, że ma już 150 lat i Chapara Chiutę, liczącego 153 lata. W osiedlu Gali żyje 135-letni Kecba, który ma 71 synów i wnuków. W Inukoi mieszka Baraj Etneva, liczący 143 lata, tudzież Sorgum Bebija, dźwigający na swych barkach 126 lat...

Wszystkie wymienione wypadki długowieczności komisja rządowa stwierdziła urzędowo, sprawdziła, zbadała i jako niezbity pewnik wciągnęła do swych relacyj naukowych. Wszystkie zaś wątpliwe wypadki długowieczności, których nie zdołno urzędowo sprawdzić — odrzucono.

Rosyjski biofizyk Lazarew, który zbadał całą listę starców, przywiezioną przez ekspedycję uczonych z Kaukazu, oświadczył, iż każdy człowiek mógłby dożyć do 180 lat. P. Z.

APEL Gabrjela d'Annunzio

Gabrjel d'Annunzio zwrócił się w związku ze sprawą abisyńską — z wierszowanym apelem do narodu francuskiego z prośbą o pamięć o braterstwie broni i poparcie. Rymowany apel d'Annunzia mieści się na 300 stronach papieru (format niewymieniony). Apel, oprawiony w kawałek jedwabiu z epoki Karola Wielkiego przesłał poeta na ręce prezydenta Francji Lebruna.

LUDZIE O SZEROKICH GESTACH.

Najpierw zgłosił się na ochotnika do wojska włoskiego ojciec futuryzmu 70-letni Marinetti, zapowiadając, że pojedzie na front abisyński. Później zapowiedział swój udział w wojnie 59-letni Marconi.

Dzisiaj zgłasza wojenny apel 72-letni d'Annunzio. Doprawdy, ci starcy, spoczywający już oddawna na laurach zaszczytów, miljonów i sławy, mają szeroki, młodzieńczy gest. Nie wnikajmy ile w tych gestach jest teatraności i w jakim stopniu inspiratorem ich był Rzym i rzymska racja stanu. W każdym razie gra o Abisynję jest grą poważną i 3 głośne na cały świat nazwiska, rzucone w odpowiedniej chwili na szalę wypadków, mogą mieć swe znaczenie.

WIE DO KOGO APELOWAĆ.

Braterstwo broni z czasów wojny światowej łączyło nietylko Francję, ale i Anglję, Indje i Japonję. A jednak stary wyga d'Annunzio nie zwraca się z apelem do żadnego z tych krajów. Woli Francję. Dlaczego? Sprawa jest prosta. Niema jeszcze miesiąca, jak po ulicach Rzymu i innych miast włoskich motłoch obnosił olbrzymie plakaty wyobrażające Johna Bulla, Hindusa w turbanie i szczerzącego zęby Japończyka — jako symbole krajów, usiłujących poskromić wygórowane apetyty włoskie w stosunku do Abisynji. Gabrjel d'Annunzio nie chce więc zwracać się z rymami ani do zimnego Albionu, ani do gorącej ojczyzny Ghandiego, ani tembardziej do kraju kwitnącej wiśni, który — pomimo całej swej poetyczności — spewnością by na poetycki apel d'Annunzia nie reagował. Co innego wybuchowa Francja — ojczyzna płomiennej marsyljanki. Tam łatwo rozbudzić sympatje dla sprawy włoskiej. D'Annunzio chce przyjść w ten sposób z pomocą włoskim dyplomatom, wyzyskującym ile się da świeże przymierze dwóch romańskich siostrzyc. O francuskim merkantylizmie woli poeta nie myśleć.

JEDWAB SYMBOLEM.

Zapyta ktoś, dlaczego to d'Annunzio, przesyłając swój apel Francuzom, oprawił go w kawałek brokatu z czasów Karola Wielkiego. Spewnością zrobił to nie bez kozery. Istotnie, możnaby od biedy dopatrzyć się w tym szczególe symbolu. Karol Wielki jednoczył w swych władczych rękach Italję, Niemcy, Francję, a więc już mamy wspólnotę interesów. Dalej: Karol Wielki toczył ciężkie walki z afrykańskimi przybyszami na terenie iberyjskim — Maurami, Arabami, Saracenami (3 nazwy tych samych wyznawców proroka) a więc mamy aluzję do ewentualnych walk z Afrykańczykami i braterstwo broni (margrabia Roland, vulgo Orlando Furioso — to nie Francuz i nie Włoch, a tyko Francuz i Włoch w jednej osobie). W ten sposób — kawałek starego brokatu z IX w. p. Ch. staje się w doświadczonych rękach jednookiego poety pomysłowym symbolem. Czy nie zadziwiająca zdolność do wielkich gestów?

OZDOBA NARODU WŁOSKIEGO.

Jak przed wiekami Rzymianie zwali swego cesarza Tytusa „deliciae generis humani“ — ozdobą rodu ludzkiego, tak

Po dzikich polach Wileńszczyzny

Konkurent wielkiego przemysłu

KUŹNIA KOWALA MIKOŁAJA.

Ziaziule—Horawiszki leżą zdala od większych arteryj komunikacyjnych, a w odległości dwóch kilometrów od traktu, biegnącego z Żodziszek na Markowce, Soły i Smorgonie.

Do kuźni Mikołaja z Ziaziul jedzie się z parę kilometrów po prawdziwych bezdrożach. Znajduje się ona na lewym brzegu Wilji, której wstęga wygina się tu zdecydowanie wprawo na zachód i tworzy rodzaj worka. Kuźnia Mikołaja **leży więc w worku,** do którego wjazd możliwy jest tylko z jednej strony — od zachodu. Zdawałoby się, że Mikołaj jest tu przegrany „na całego“ z powodu warunków terenowych. A jednak...

Jak wygląda kuźnia Mikołaja? Jest to prawie typowy dla kuźni Wileńszczyzny budynek drewniany dwuokapowy przewiewny i nie posiadający drzwi. **Tak wygląda prawie każda wiejska kuźnia na naszych ziemiach.** I zawartość ma szablonową. Przedewszystkiem kowadło duże i masywne.

— Jest to **jedyne narzędzie, którego nie zrobiłem sam** — objaśnia kowal Mikołaj, trzymając rękę na kowadle. — Reszta narzędzi, wszystko co pan widzi, jest własnej roboty...

Kuźnia ma dużo narzędzi, niezbędnych do najrozmaitszych nieraz precyzyjnych prac.

Wielki przemysł **wyrabia te narzędzia** w wielkich ilościach z myślą, że znajdą one nabywcę także i na naszych terenach. Narzędzia te można znaleźć w każdym prawie szanującym się „sklepie żelaza“. Wiszą na widocznych miejscach w specjalnych opakowaniach. Wygląda ją zgrabnie i **sugerują wrażenie o solidnem wykonaniu.** Kowal Mikołaj jednakże **nie nabył ani jednego narzędzia** wyrobu fabrycznego za cały czas swojej pracy. **Wielki przemysł nie zarobił na nim ani grosza — od trzech lat.**

Kowal Mikołaj rozpoczął od kowadła. Kupił je trzy lata temu. Potem stopniowo zaczął wyrabiać ze starego żelastwa niezbędne narzędzia do roboty zwykłej — nieprecyzyjnej. Kupił następnie dobrej stali i wyrobił z niej resztę narzędzi — wzorowanych na fabrycznych, które studjował w sklepach pobliskich miasteczek.

CO WYRABIA MIKOŁAJ?

Co wyrabia kuźnia Mikołaja? Wszystko co jest z żelaza i co używa się w gospodarstwie wiejskiem.

Przedewszystkiem **sierpy**, które mają szeroką sławę w okolicy.

Nasz wielki przemysł wyrabia sierpy w wielkich ilościach o **jednolitym standarcie** dla całego kraju. W sklepach miasteczkowych sierpów tego pochodzenia jest zawsze duży wybór. Zewnętrzne wykończenie sierpów fabrycznych jest estetyczne. Oczywiście, są one ładniejsze od sierpów, wyrabianych przez kowala Mikołaja. Niestety jednak te sierpy fabryczne mają jeden przykry mankament.

— Ząbki kramnych sierpów są rozstawione tak szeroko — informowano mnie — że **cienka słoma naszych zbóż, rosnących na piaskach źle nawożonych, grzęźnie w nacięciach i nie daje się krajać.**

— Ludzie przychodzili do mnie nieraz z płaczem — mówił kowal Mikołaj. — Nowy sierp nie chciał żąć. Trzeba go było przerabiać. Dawać gęstsze nacięcia.

I dlatego sierpy kowala Mikołaja, choć nieładne z wyglądu zewnętrznego, **mają o wiele większe powodzenie, niż sierpy fabryczne.** Popyt na sierpy fabryczne zmalał w pobliskiem miasteczku do minimum, a kowal Mikołaj sprzedaje rocznie do 500 sierpów, pobierając za nie cenę, niższą od „fabrycznej“ o 20 groszy.

TOWAR NAJNIŻSZEGO GATUNKU.

Kowal Mikołaj wyrabia także pługi Ludność wsi wileńskiej ma bardzo słabą siłę nabywczą. I dlatego może miejscowy sprzedawca wyrobów przemysłowych **sprowadza towar gatunku najtańszego, a przeto i najniższego.** Wielu sprowadza wogóle wybrakowane transporty, aby można było przyciągnąć nabywcę niskiemi cenami.

— Przychodzą do mnie często z nowemi fabrycznemi pługami i proszą, abym je **zreperował.**

— Nowe pługi trzeba reperować?

Kowal wyjaśnił mi, że pług nowy, świeżo dostarczony z fabryki, niejednokrotnie w polu **odmawia posłuszeństwa** i nie orze prawidłowo roli. Wieśniak klnąc jakość wyrobów fabrycznych jedzie do kowala, który go informuje, że może również **wyrabiać pługi w cenie o parę złotych niższej niż pługi fabryczne.**

Dziś wieśniacy nabywają pługi przeważnie u kowali, którzy im gwarantują użyteczność wyrobu i zobowiązują się do reperacyj bezpłatnych.

Kowal wyrabia także osie do wozów w cenie niższej niż „fabryczna“. Wyrabia żelazne części większych maszyn rolniczych, umożliwiając zrobienie takiej maszyny nieraz o kilkadziesiąt złotych taniej od ceny „sklepowej“.

NIE BOI SIĘ KONKURENCJI PRZEMYSŁU.

Kowal Mikołaj uważa, że wielki przemysł nie będzie dla niego nigdy groźnym konkurentem. Lud wiejski jest konserwatywny w swoich przyzwyczajeniach tembardziej, jeżeli to przynosi pewną korzyść materjaną. I dlatego Mikołaj zupełnie nie narzeka, że klijent musi, jadąc do jego kuźni nakładać po kilka kilometrów drogi objazdowej i że Ziaziule—Horawiszki nie znajdują się blisko większych arteryj komunikacyjnych.

— Gdzie on podzienie się — mówi Mikołaj o swoim klijencie. — Jak będzie chciał mieć dobry towar za tańszą cenę, to znajdzie mnie i tutaj. **A kto teraz nie chce zapłacić mniej i to za lepszy towar?**

Kowal Mikołaj ma klijentelę rozsianą w promieniu kilkudziesięciu kilometrów.

Mówią, że na Wileńszczyźnie spadła katastrofalnie konsumcja wyrobów przemysłowych, szczególnie narzędzi rolniczych. Wykazuje to statystyka. Ciekawem jednak zjawiskiem w statystyce jest zwyżka ilości żelaza walcowanego, sprzedawanego handlowi w Polsce. Naprzykład w roku 1928 przemysł skonsumował 292 tys. tonn żelaza walcowanego, w roku 1929 — 230, 1930 — 149, 1931 — 118, 1932 — 53, 1933 — 41, 1934 — 62. Widoczny jest wyraźny spadek konsumcji żelaza walcowanego przez przemysł. Natomiast handel od roku 1932 powiększa swoje zapotrzebowania na żelazo walcowane. W roku 1932 handel „konsumuje“ — 49 tys. tonn, w r. 1933 — 85, a w roku 1934 — 114 tys. t.

Jednym z klijentów handlarzy żelaza walcowanego jest kowal Mikołaj Kiezik z Ziaziul, którego zapotrzebowanie na żelazo powiększa się z roku na rok w miarę spadku ilości narzędzi rolniczych, sprzedawanych wieśniakowi Wileńszczyzny w sklepach po małych miasteczkach.

Włod.

Nowe przemówienie Ojca św. o pokoju i wojnie

(MIASTO WATYKAŃSKIE — KAP). — W sobotę, 7 września zrana przeszło 12 tysięcy b. kombatantów i ok. 2 tysięcy kapelanów wojskowych reprezentujących szesnaście różnych narodów zebrało się pod wodzą prezesa związku kombatantów francuskich o. Bergey w bazylice św. Pawła za Murami, gdzie Ojciec św. po odprawieniu dla nich pontyfikalnej mszy św. wygłosił przemówienie.

Przemówienie swe rozpoczął Pius XI powitaniem b. kombatantów. Są oni żywem wspomnieniem największej wojny, jaką dzieje zanotowały, a której widmo staje przed nami wraz ze wszystkiemi przewrotami wśród ludów i krajów, ze wszystkiemi swemi nieopisanemi bólami i jednocześnie z dowodami bohaterstwa i odwagi, niezwykłych poświęceń, miłości, chwały, męskości, słowem wraz z nieskończoną ilością rzeczy pięknych ale też i strasznych. Odnawiając w pamięci wielkie chwile przeszłości myślimy o innej wojnie, wojnie, która nigdy nie miała, do prowadzenia której powołani jesteśmy wszyscy, wojnie, w której wszyscy musimy brać udział. To walka o życie. Życie ludzkie jest walką i wojną a słowo Boże wskazuje istotę i cele tej walki. Idzie o wojnę i walkę w obronie tego, co dla wszystkich jest najbardziej czyste, święte i szacowne. Idzie o walkę w obronie zachowania i ustrzeżenia cennych skarbów prawdy i cnoty. Jest ona walką z szatanem, jego pokusami i podszeptami, któremi zwodzi świat: walką z pokusą pustej sławy, interesów i ambicyj ludzkich, z pożądaniem bogactw i jak szkło kruchej wyniosłości. Jest ona dalej wojną zdobyczną, wojną o pozyskanie tych wszystkich wartościowych cnót, bez których niema prawdziwego życia chrześcijańskiego. Ci, którzy wiedli wojnę krwi i śmierci, prowadzić teraz winni wojnę miłości i życia, ci, którzy walczyli o cześć — każdy swojej — ojczyzny, dziś mają walczyć o cześć miłości bożej, o piękno, dobro, własną wiarę, o cześć Zbawiciela, o honor świętego kościoła katolickiego. Papież modlił się wraz z nimi i za nich, a także — w myśl ich intencji — za wszystkich byłych walczących całego świata, w szczególności za zmarłych, którzy umierając poprzedzili nas tylko w odpoczywaniu we śnie pokoju. Modlił się o pokój, przekonany, że jest wyrazicielem uczuć wspólnych wszystkim b. kombatantom, lecz modlił się nietylko o pokój dla zmarłych ale i o pokój dla wszystkich żyjących, dla całego świata, który, pamiętając o wojnie światowej, wzdycha, pragnie i błaga pokoju. Modlił się o pokój, ponieważ jest to Jego szczególnym obowiązkiem, jako Namiestnika Boskiego Zbawiciela, jest obowiązkiem zasadniczym, bez którego nie możnaby wyobrazić sobie papieża. W pokoju również pragnie Ojciec św. by nadzieje, potrzeby i dążenia tego wielkiego i dobrego narodu, który jest Jego własnym narodem, zostały uznane i zaspokojone, aby zagwarantowanem i uznanem zostało prawo, jednak — zgodnie ze sprawiedliwością i w pokoju. Ze sprawiedliwością — albowiem to, co jest przeciw sprawiedliwości, jest grzechem, a grzech czyni ludy nędznymi; w pokoju — albowiem pokój już sam przez się oddala to wszystko zło, które pociąga za sobą wojnę, i ponieważ pokój jest zasadniczym warunkiem wszelkiej pomyślności i wszelkiego dobra. Dlatego też Ojciec św. modli się o pokój i dziś, gdy ku nieopisanej Jego radości na mocy ostatnich nowin wydaje Mu się, że w oddali na horyzoncie zarysowuje się już tęcza, dziękuje już za to Panu Bogu a tem gorącej, że zbawcza tęcza wzbudzi może i roztoczy swe barwy nad całym światem, od jednego do drugiego jego końca. Oby tak zechciał Bóg i oby dał światu ten pokój w sprawiedliwości, prawdzie i miłosierdziu, pokój pełen honoru i dostojności, pokój wynikły z prawa i poszanowania wszystkich praw, pokój, który zwiastuje wszędzie tam, gdzie się zjawia, szczęśliwość wszystkich i wszystkiego. (KAP).

KOREPETYCYJ, LEKCYJ
w zakresie od I—VIII klasy gimnazjum, ze wszystkich przedmiotów,
(specjalność: polski, matematyka i fizyka)
udziela były nauczyciel gimnazjum.
Warunki skromne Postępy w nauce i wyniki pod gwarancją. Łaskawe zgłoszenia:
Wilno, ul. Królewska 7/2, m. 12.

dzisiejsi Rzymianie mogą śmiało zwać d'Annunzia — ozdobą narodu włoskiego. Gabrjel d'Annunzio, onże niesłusznie zwan Rapagnettą, onże słusznie zwan księciem di Montenevoso, jest istotnie tym, któremu już za życia stawia się pomniki, nazywa ulice jego nazwiskiem, uznaje się za własność narodową objekty, związane z jego życiem. Na grobie swego zmarłego we Francji druha — emigranta wypisał ongiś Mickiewicz znamienne słowa: żołnierz, wieszcz, wygnaniec. Na grobie d'Annunzia może pojawią się kiedyś wyrazy: żołnierz, wieszcz, polityk. W każdej z tych trzech dziedzin miał i ma d'Annunzio wiele do powiedzenia i w każdej pozostawił niezatarte ślady. Zwłaszcza w dziedzinie właściwej wieszczom: poezji. Przeszło 80 pozycyj zawiera dorobek literacki tego pracowitego aktora na scenie życiowej. Liryka, romanse, utwory sceniczne, proklamacje, mowy, ostatnio zaś — trzystostronicowy apel „do przyjaciół Francuzów“.

FIUME.

Główny jednak tytuł do sławy — przynajmniej w oczach Włochów — zjednał Gabrjelowi d'Annunzio jego bohaterski wyczyn odnośnie Fiume. Nikt inny bowiem, jak tylko d'Annunzio zdecydował w r. 1919 o definitywnem przyłączeniu tego miasta do Włoch, kiedy z garstką zapaleńców-ochotników zjawił się niespodziewanie w Fiume. Za ten czyn bodaj przedewszystkiem został bohaterem narodowym

DRAMATURG.

Już przed wojną światową nazwisko d'Annunzia szeroko zasłynęło po całym świecie w związku z jego dramatami, w których główne role grała wielka Eleonora Duse. D'Annunzio nie mógł marzyć o lepszej reklamie dla swych utworów scenicznych. Eleonora Duse. Gdyby nawet dramaty d'Annunzia były najgorszemi ramotami nazwisko słynnej artystki zapewniłoby im powodzenie.

CZY POSKUTKUJE?

Obawiać się należy, iż wierszowany apel, oprawiony w brokat z czasów Karola Wielkiego, trafi do muzeum, bez wywołania głębszych ech i czynniejszego ustosunkowania się romańskiej siostrzycy Francji na korzyść Włoch odnośnie Abisynji. O polityce rzadko decydują wiersze, choćby nawet najpiękniejsze.

NEW.

Gabinet abisyński

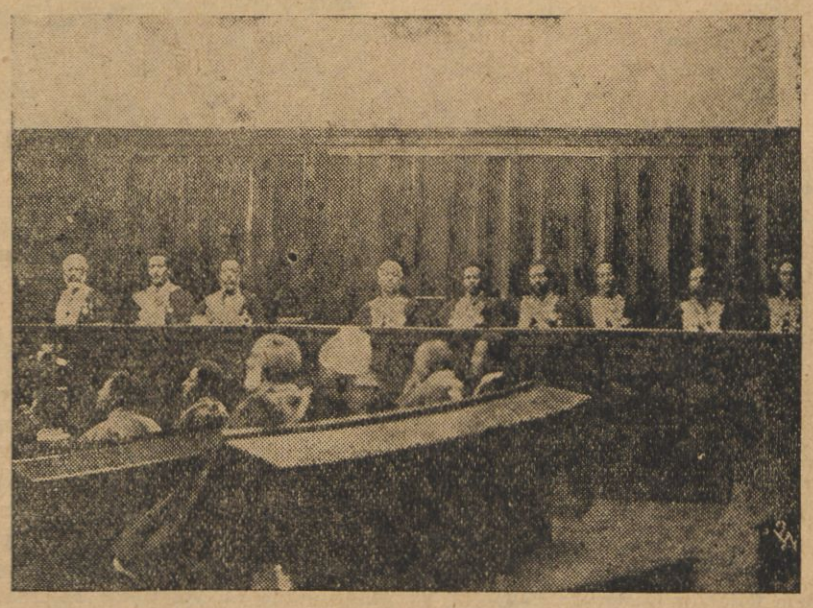

Pierwsze otrzymane w Europie zdjęcie przedstawiające posiedzenie abisyńskiej R. Ministrów.

Przed poświęceniem Archiwum Państwowego w Wilnie i otwarciem Wystawy Archiwalnej

W związku ze zjazdem historyków polskich w Wilnie z udziałem gości zagranicznych, który będzie trwał od 17—25 września r. b., nastąpi w dniu 18 b. m. uroczyste poświęcenie gmachu archiwum państwowego i otwarcie wystawy archiwalnej w Wilnie

Pierwsza wystawa archiwalna w Wilnie odbyła się w 1929 roku, ku uczczeniu 10 lecia przyłączenia ziemi wileńskiej do Polski. Pozatem wileńskie eksponaty archiwalne pojechały w tym że roku do Poznania, gdzie razem z aktami innych archiwów polskich były wystawione na Powszechnej Wystawie Krajowej. Innych większych wystaw archiwalnych w Polsce dotychczas nie było.

Na otwarcie wystawy przyjadą z Warszawy przedstawiciele ministerjum oświaty, a przemawiać będą m. in. naczelny dyrektor archiwów państwowych Witold Suchodolski i kierownik państwowego archiwum w Wilnie Wacław Studnicki.

Wystawa pokaże, czem jest archiwum, z jakich składa się działów, jakie ma materjały dla historji kraju i jak obsługuje urzędy i osoby prywatne w załatwianiu różnych spraw.

Eksponaty obejmą poza ciekawszemi aktami czasów dawnych te prace naukowe, które zjawiły się już w Polsce niepodległej na podstawie źródeł wileńskiego archiwum.

Poważny dział stanowić będą materjały dotyczące walk niepodległościowych, w których liczne pokolenia nasze tyle ofiar złożyły. A więc znajdziemy tam dokumenty z powstania kościuszkowskiego, potem z czasów emisarjuszy, dalej z 1863 r. i wreszcie z walk popowstaniowych.

Wogóle cały ten bogaty materjał z tych epok, który może zaciekawić szerszy ogół, będzie wystawiony w witrynach jednej z większych sal archiwum.

Z braku odpowiedniego pomieszczenia archiwum państwowe do czasu przeniesienia się do gmachu własnego mieściło się w trzech miejscach, w kościele po-franciszkańskim i w dwóch gmachach uniwersyteckich. Było to niewygodne zarówno dla archiwum, jak i uniwersytetu, a przedewszystkiem należało zwolnić zabytkowy kościół Franciszkanów i oddać go dla celów kultu. Ze względu na to, że archiwum mieściło się dawniej w kościele Franciszkanów i że kierownikiem archiwum miejskiego przed wojną był obecny kierownik archiwum państwowego, wiele osób jeszcze dziś nie umie odróżnić archiwum państwowego od miejskiego i archiwum państwowe nazywa miejskiem.

Od roku 1934 archiwum państwowe mieści się we własnym gmachu przy ul. Słowackiego 8. Gmach ten ma swoją historję. Przed wojną rozpoczęto budowę tego gmachu, który miał pomieścić firmę księgarską Bunimowicza. Podczas budowy właściciel zastrzelił się na rusztowaniu Od spadkobierców nabył niedokończoną budowę adwokat Wróblewski, który pragnął w budynku umieścić swoje zbiory. Po śmierci Wróblewskiego budynek przeszedł na fundację jego imienia, od której państwo nabyło niedokończony gmach za zł. 100.000 i nadbudowało całe piętro i przerobiło wnętrze do użytku archiwum. Przeciwko pożarowi zabezpieczony jest gmach przez konstrukcję żelazo-betonową, a pozatem na każdym piętrze znajdują się gaśnice i węże gumowe. Jednakże z braku odpowiedniego funduszu podłoga jest jeszcze drewniana. Półki również są stare, przewiezione z kościoła po-Franciszkańskiego i na nowo zmontowane. Bardzo umiejętnie dokonano przeprowadzki z kościoła do obecnego gmachu, gdyż archiwum było bez przerwy dostępne dla publiczności.

Wileńskie archiwum państwowe jest największe w Polsce odrodzonej. Nie ogranicza się ono do terenu jednego województwa i ma charakter krajowego archiwum. Składa się ono z akt dawnej Rzeczypospolitej i czasów panowania rosyjskiego, natomiast akt z urzędów wskrzeszonej Rzeczypospolitej przybyło bardzo mało z powodu braku miejsca, mimo że magazyny archiwum obejmują 15 km. bieżących półek.

Jak już wspomnieliśmy, wileńskie archiwum państwowe jest największe w Polsce, gdyż Warszawa nie ma zespolonego archiwum, a tylko kilka odrębnych. Pozatem do większych archiwów zaliczyć można archiwa we Lwowie, Poznaniu, Lublinie, miejskie w Krakowie, a wreszcie mniejsze, lecz mające znaczenie dla Wileńszczyzny, archiwum grodzieńskie.

W dawnym zaborze rosyjskim podzielone były akta na archiwum główne w Warszawie pod zarządem Polaków (historyka Pawińskiego, potem prof. Wierzbowskiego), oraz archiwa krajowe w Wilnie i Kijowie pod zarządem czysto rosyjskim.

Za czasów rosyjskich istniało w Wilnie archiwum akt dawnych, a niejako przybudówką do niego było archiwum witebskie, które obejmowało gubernję witebską i mohilewską. To archiwum witebskie zostało później włączone do archiwum wileńskiego.

Obecne wileńskie archiwum państwowe objęło poszczególne archiwa następujących urzędów rosyjskich: po urzędzie generał-gubernatora, skarbu, sądów i zarządu szkolnego.

Przez kancelarję generał-gubernatora przechodziły wszystkie zarządzenia polityczne, dotyczące naszego kraju. W wileńskiem archiwum zachowały się niektóre tajne memorjały — sprawozdania generał-gubernatora w sprawie polityki rusyfikacyjnej. Mówią one o stosunkach narodowościowych i wyznaniowych na naszych ziemiach. Są tu też akta związane z tłumieniem naszych powstań i zwalczaniem różnych ruchów rewolucyjnyih.

Akta z archiwum skarbowego dają obfity materjał o stosunkach gospodarczych dawniej, zaś zawierają bardzo cenne inwentarze majątkowe, sięgające nawet XVI wieku.

W archiwum sądowem można znaleźć materjały do głośnej sprawy krożańskiej, do spraw o tajne nauczanie i innych procesów politycznych.

Niezmiernie ciekawe jest archiwum dawnego kuratorjum szkolnego. Dawne kuratorjum obejmowało 6 gubernij: wileńską, kowieńską, grodzieńską, witebską, mińską i mohilewską. Są tu sprawozdania wizytatorów i widać z nich, jak szeroko rozbudowane było dawne szkolnictwo polskie za czasów Czartoryskiego. Polskie szkoły, krzewiły się w gubernjach mohilewskiej, witebskiej i mińskiej, które dziś znalazły się poza granicami odrodzonej Polski. Z czasów wzmożonej polityki rusyfikacyjnej pozostały akta, które dają nam pojęcie, jak ta polityka szerzona była przez szkoły. Akta byłego kuratorjum szkolnego i urzędu generał-gubernatorskiego oraz żandarmerji dają wiele materjału o panującem pod zaborem rosyjskim tajnem nauczaniu. Widać z nich, że lud, nawet białoruski dobrowolnie garnął się do tajnej szkoły polskiej i tworzył najczęściej z własnej inicjatywy dla dzieci swych szkoły, korzystając z pomocy dymisjonowanych żołnierzy i półinteligencji wiejskiej.

Wielką luką w zbiorach wileńskiego archiwum jest brak metryki litewskiej. Jak wiadomo, w dawnej Rzeczypospolitej akta przechodziły przez dwie kancelarje, koronną lub litewską, zależnie od tego, jakiego dotyczyły terenu. Akta dotyczące ziem Wielkiego Księstwa Litewskiego nazywają „metryką litewską“. Te właśnie najcenniejsze akta, bo przeważnie z XVI i część XVII wieku wywiezli Rosjanie w czasie ewakuacji Wilna w 1915 r., początkowo do Petersburga a potem do Moskwy i z tych akt nic Wilnu nie zwrócili, a tylko niektóre odesłali do Kowna. Sprowadzenie „metryki litewskiej“ do Wilna miałoby ogromne znaczenie naukowe nietylko dla Polaków, Litwinów i Białorusinów, ale również i dla krajów bałtyckich, których dzieje znalazłyby niejedno wyjaśnienie w dawnych aktach Tak więc wszyscy byliby zainteresowani, żeby metryka znalazła się w Wilnie i wszelkie zjazdy naukowe polskie, a szczególnie historyków, podkreślają konieczność zwrotu tej metryki.

Z archiwum wileńskiego korzystają prócz urzędów i osób prywatnych w różnych sprawach przedewszystkiem historycy oraz studenci ostatnich semestrów historji, trochę prawnicy, a jeszcze mniej studenci filologji. Z zagranicznych gości przyjeżdżali m. in. docent uniwersytetu kowieńskiego Szapoka, norwegowie Korlsrud i Stang, Szwed Falck, Estończyk Liiv — dyrektor archiwum państwowego.

Archiwum ma dość dużą frekwencję a w pewnych okresach nie może pomieścić wszystkich pragnących korzystać z jego materjałów. Ale wogóle Wilno ma opinję miasta, posiadającego duże zbiory naukowe, gdyż naukowcy mogą korzystać jeszcze ze zbiorów bibljoteki uniwersyteckiej, bibljoteki Wróblewskich, bibljoteki T—wa Przyjaciół Nauk, z archiwum synodu ewangelickiego. Bardzo cenne archiwum kapituły katolickiej będzie udostępnione dopiero po przeniesieniu do nowego lokalu i po uporządkowaniu.

Od pierwszych chwil odzyskania Wilna kieruje archiwum pastwowem p. Wacław Studnicki, poprzedni kierownik archiwum miejskiego w ciągu 10 lat. P. Wacław Studnicki chodził do szkół w Wilnie i swojem pochodzeniem jest związany z terytorjum dawnego W. X. Litewskiego i w roku bieżącym t-wo krajoznawcze obchodziło 25-lecie pracy Studnickiego na polu krajoznawczem. Zastępcą W. Studnickiego na stanowisku kierownika jest prof. Ryszard Mienicki. Obecnie archiwum zatrudnia 10 pracowników. Był okres, za czasów „Litwy Środkowej“, gdy pracowało w archiwum 25 osób i to jednak nie był wystarczający personel.

Praca przy coraz gruntowniejszem porządkowaniu jest poprostu niewyczerpana. Obecnie archiwum jest w takiem stadjum uporządkowania, że mogą z niego korzystać pracujący naukowo oraz urzędy i osoby, którym archiwum udziela informacyj na podstawie akt.

Po żniwach

Zwiększenie zachorowań na tyfus brzuszny

W ostatnich tygodniach na terenie Wilna zanotowano zwiększenie się liczby zasłabnięć na tyfus brzuszny. Zaznaczyć należy, że lekki wzrost zachorowań na tyfus obserwowany jest u nas co roku w okresie jesiennym. Władze lekarsko — sanitarne uintensywniły akcję zapobiegawczą, kładąc szczególnie silny nacisk na higjeniczne utrzymywanie sprzedawanych artykułów spożywczych. W związku z tem na rynkach wileńskich nieustannie przeprowadzane są lustracje sanitarne. Wieśniacy oraz przekupnie, u których stwierdzono uchybienia higjeniczne, pociągani są do surowej odpowiedzialności karnej.

Na terenie Wilna choruje obecnie na tyfus kilkanaście osób.

Władze sanitarne mają nadzieję niedopuszczenia do rozszerzenia się tej choroby.

Ulubieniec Płocka

Po ulicach Płocka uwija się od rana do wieczora mały gazeciarz, najpopularniejsza osoba w mieście, ulubieniec wszystkich. Sam pan starosta— jak z dumą opowiada mały kolporter — nie zapomina codzień u niego właśnie kupować miejscowy dziennik.

Drzewnictwo na pomnik Marszałka Piłsudskiego w Wilnie

Nawiązując do porzednio powziętej uchwały walnych zebrań Rady Naczelnej Związków Drzewnych i Komitetów Eksportowych w Polsce — Komitet Wykonawczy tych organizacyj postanowił na posiedzeniu w dniu 6 bm. wprowadzić z dniem 1 października br. opłatę w wysokości 5 gr. od tonny eksportowanych zagranicę materjałów drzewnych. Zebrany tą drogą fundusz będzie zużyty dla **wykonania nowoczesnej jezdni z kostki drzewnej w Wilnie na placu na którym stanie pomnik Marszałka, względnie na Rossie wpobliżu Mauzoleum.**

Sumy, jakie tą drogą są możliwe do ściągnięcia — wynoszą conajmniej **60 tys. zł.** z prywatnego eksportu drzewa, nie licząc ewentualnych ofiar w naturze.

Omawiana kwota wystarczy na wyłożenie kostką drzewną minimum pół kilometra ulic przy szerokości ulicy 8 metrów. Tą drogą dzięki inicjatywie związków drzewnych i Izby Przemysłowo — Handlowej w Wilnie problem uregulowania ulic w Wilnie postąpi naprzód.

Pawilon naftowy na wystawie drogowej

Na Wystawie Drogowej, otwartej w dniu 7 bm. na terenach Politechniki Warszawskiej, a zorganizowanej przez Ligę Drogową, wystąpił m. in. przemysł naftowy w osobnym długim pawilonie, pod hasłem „Bez nafty niema motoryzacji“. Jako pomysłową ilustrację tego hasła, mianowicie w pawilonie przemysłu naftowego wielki model samolotu, samochodu i czołgu, przybity wielkim gwoździem do drogi, a pozatem wielki fotomontaż, przedstawiający znaczenie przetworów naftowych dla motoryzacji.

Pozatem w pawilonie przemysłu naftowego zawieszono szereg tablic i wykresów, z których widoczny jest spadek coroczny ilości naszych samochodów i postępujące równorzędnie zmniejszenie się sprzedaży benzyny na rynki krajowe, oraz stały spadek wydobycia ropy.

Tak więc w r. 1933 sprzedaż benzyny w kraju wyniosła 6.083 cysterny, podczas gdy w r. 1932 — 7.198 cystern, w roku 1931 — 8.322 cysterny, a w r. 1930 — 9.791 cystern.

Ilość samochodów w r. b. wynosi — 25.000, podczas gdy w r. 1931 mieliśmy ich 38.000. — Możliwości produkcyjne naszego przemysłu naftowego są tak znaczne, że produkowanej w kraju benzyny i smarów wystarczyłoby na pokrycie potrzeb 120.000 samochodów.

Posiedzenie Wil.-Trock. Rady Pow. Straży Poż.

2 września odbyło się w Wilnie posiedzenie Rady Pow. Zw. Straży Pożarnych R. P. w obecności delegatów 20 straży, Inspektora Wojewódzkiego Franciszka Pianki i Zarządu Oddziału Powiatowego.

Przewodniczył posiedzeniu starosta p. Wiktor Niedźwiecki.

Po wysłuchaniu sprawozdań, które stwierdziły bezwzględny rozwój prac pożarniczych w powiecie w roku ostatnim, zebranie udzieliło absolutorjum ustępującemu Zarządowi.

Wobec zdekompletowania Zarządu przeprowadzono wybory i wybrano:

Na prezesa Rady p. Justyna **Strumiłło,** na prezesa Zarządu p. starostę Wiktora **Niedzwieckiego.**

W zakończeniu uczczono przez powstanie pamięć zmarłego naczelnika rejonu z Olkienik p. Michała Kozłowskiego. W wolnych wnioskach uchwalono przesłać na ręce b. prezesa Zarządu — starosty Jerzego de Tramecourta zapewnienie, że zapoczątkowana przez niego praca strażacka ulegnie dalszemu rozwojowi. J. E.

Wieści i obrazki z kraju

Konkursy czystości w chatach wiejskich

położonych w okolicach Jeziora Narocz

W ostatnich latach w okolicach jeziora Narocz nie jednokrotnie wybuchała epidemja duru plamistego, notowane jest również znaczne rozpowszechnienie tam jaglicy. Mając na widoku zwalczanie tych chorób jak również podniesienie stanu sanitarnego i kulturalnego osiedli Wydział Powiatowy Postawski przy współudziale miejscowego ZPOK. z poparciem finansowem Ministerstwa Opieki Społecznej zorganizował konkursy czystości w chatach wiejskich na terenie wsi nad Naroczą: Kupy, Czerewek, Pasynek, Mikolców i Hatowicz.

Akcja ta tem bardziej miała doniosłe znaczenie, że w okolicach tych w okresie letnim przebywa zgórą 3000 letników.

Do konkursu przystąpiło 87 gospodarstw. Konkurs trwał od 1 kwietnia do 7 września, a więc zgórą 5 miesięcy. Ostateczna ocena wyników i rozdanie nagród nastąpiły 7 września w centralnej wsi Czerewkach w budynku szkolnym. W uroczystości tej wziął udział starosta powiatowy p. Korbusz, lekarze powiatowi i rejonowy, przedstawiciele gmin, personel nauczycielski i pielęgniarski. Zebranie zagaił p. starosta przemówieniem o doniosłej akcji konkursu w podniesieniu higjeny wsi, dziękując uczestczkom i organizatorom za współpracę. Poczem rozdano nagrody indywidualne poszczególnym gospodarstwom w postaci sprzętów gospodarczych codziennego użytku, mających na celu podniesienie higjeny mieszkaniowej i osobistej (umywalki, wiadra, miednice, grzebienie, maszynki do strzyżenia, naczynia stołowe i t. p.) Nagrody rozdano poszczególnym wsiom różnorodne tak, by mogły być wzorem dla innych gospodarstw. Ponad to każda wieś otrzymała kręgi betonowe na budowę studni publicznej w formie nagrody zbiorowej.

Akcja ta, jakkolwiek prowadzona krótko i na gruncie nieprzygotowanym — dała zadawalniające wyniki, szczególnie w dziedzinie higjeny mieszkaniowej i osobistej.

Wyniki te są bardzo widoczne przez porównanie przy lustracjach chat nie biorących udziału w konkursach.

Należy podkreślić wydatną pomoc firm wileńskich: Bancewicza, Wierszybskiego, Pikiela i Cukiermana, które zaofiarowały przedmioty codziennego użytku na nagrody dla wsi konkursowych.

—oOo—

Jody

— **CELEM UCZCZENIA PAMIĘCI MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO** nauczycielstwo wspólnie ze społeczeństwem gminy jodzkiej, policją, urzędem gminy i organizacjami Z. S., S. P., ZOK. w maju b. r. postanowiło budowę domu ludowego. Na ten cel zakupiło plac pod budowę domu ludowego i już zebrało 86 złotych gotówką na cele budowy. W dniu 3-go września na walnym zebraniu członków Zw. N. P. omawiano szczegółowe sposoby realizacji projektu. **S. A.**

Nowa Wilejka

— **UZNANIE DLA PRACY P. B. K.** — Zarząd Polskiego Białego Krzyża w N. Wilejce otrzymał list następującej treści:

Niedługo, już wyjeżdżamy na manewry gdzie czeka nas ciężka praca, a potem wracamy do domu więc nie będzie czasu do pisania. Dlatego dziś postanowiliśmy napisać do P. B. K. i podziękować za dużo okazanej nam życzliwości w tem trudzie dnia żołnierskiego.

Przedewszystkiem wyrażamy wdzięczność P. B. K. my stary rocznik, który opuszcza koszary, za świetlicę, za te chwile beztroskie spędzane w niej i za p. Świetliczarkę o której pamięć zostanie na całe życie, która dosłownie niejednemu otarła łzy z oczu, niejeden znalazł w Niej cząstkę rodziny, którą zostawił daleko, nieraz bardzo daleko. Nauczyliśmy się od Niej uśmiechać się nawet w ciężkich dla nas chwilach. Ukochała nasze twarde, proste żołnierskie serca swoją wielką miłością Ojczyzny. Była radością nam i przysporzyła chwały pułkowi. — Prosta, szczera kobieta Polka.

Wdzięczni jesteśmy za biblioteczkę P. B. K. z której korzystaliśmy, czytając książki w wolnych chwilach, a na służbie nieraz ciekawa książka spędzała sen z oczu i za te gry i nagrody w konkursach (ping-pong i szachy).

Wdzięczni też będziemy P. B. K. przez całe życie za oświatę, która tak bardzo przydała się nam, a jeszcze więcej przyda się w cywilu.

Za troskliwość o nas i za wszystko dobre cośmy otrzymali od P. B. K. — my stary rocznik w tych kilku niezdarnych słowach składamy serdeczne podziękowanie i wyrazy największej wdzięczności Polskiemu Białemu Krzyżowi w Nowo — Wilejce.

W imieniu 13 Pułku Ułanów Wileńskich — list **podpisało 13 ułanów.**

Druja

— **OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA.** Na terenie tut. istnieje już od szeregu lat ta organizacja. Przechodziła ona dotychczas różne koleje losu, był czas, gdy nawet chyliła się ku upadkowi. Od pewnego jednak czasu zaczęła przejawiać coraz intensywniejszą działalność gospodarczą jak również i wyszkolenie wychowawcze. W przeciągu niespełna pół roku doprowadzono cały sprzęt strażacki, całkowicie prawie zrujnowany do należytego stanu, wybudowano przy pomocy strażaków i samarytanek nową świetlicę, umundurowano oddział męski i żeński oraz odremontowano inne budynki zajmowane przez Straż. Najbardziej jednak zasługuje na uwagę inicjatywa uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego Postanowiono mianowicie zupełnie bezinteresownie własnemi siłami otynkować dużą salę przedstawień. Pracę tę wykonywano bardzo solidnie, z ogromnym zapałem i doprowadzają ją już do końca. Czyn ten tembardziej zasługuje na podkreślenie, że strażacy jak również i samarytanki pochodzą z biednych rodzin robotniczych i drobno-rolniczych i roboty te wykonywują wieczorami, po całodziennej, ciężkiej pracy zarobkowej. W. M.

Zabita uderzeniem pioruna

Z Nowej — Myszy donoszą, iż na trakcie Nowa - Mysz — Siewruki, gm. nowomyskiej, podczas burzy, została zabita od uderzenia pioruna, Genowefa Siewruk, lat 38, mieszkanka wsi Siewruki. Powracała ona do domu z Baranowicz.

Przy Siewrukowej znaleziono butelkę nafty, która od uderzenia zapaliła się.

Zabójstwo

W maj. Stanulowo, gm. miorskiej, pow. brasławski, został zabity 19-letni Władysław Łapieszo. Sprawców narazie nie wykryto.

Książki — to rozmowy z genjalnymi ludźmi
NOWA
Wypożyczalnia książek
Wilno, Jagiellońska 16 — 9
Ostatnie NOWOŚCI — naukowe — beletrystyka KLASYCZNA i lektura szkolna oraz **DLA DZIECI!**
Czynna od g. 12 do 18 z wyjątkiem świąt.
Kaucja 3 zł. Abonament 2 zł.

Rozbudowa sieci chłodniczej i przechowalni owoców

Sekcja chłodnicza, wyłoniona z podkomisji inwestycyjnej prowadzi studja nad zagadnieniem rozbudowy sieci chłodniczej i przechowalni owoców. Prace te mają być wkrótce zakończone i wówczas sekcja chłodnicza wystąpi z projektem podziału sum, przeznaczonych na chłodnie i przechowalnie.

Prace te prowadzone są na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Ministrów, która postanowiła, że inwestycje w dziedzinie urządzeń technicznych, usprawniających obrót artykułami rolniczemi, mają objąć także budowę chłodni i przechowalni owoców.

Sekcja chłodnicza opracowała już ogólny plan rozbudowy sieci chłodniczej. Obecnie dowiadujemy się, że posunięte są również daleko prace nad ułożeniem planu budowy sieci przechowalni owoców. Przechowalnie te obok większych chłodni przyczyniłyby się do usprawnienia i unormowania obrotu owocami i warzywami. Sekcja chłodnicza przewiduje konieczność wybudowania przechowalni specjalnych typu amerykańskiego dla ogrodnictwa w większych ośrodkach produkcji. Mają to być przechowalnie większe — spółdzielcze — lub mniejsze, powstające przy większych gospodarstwach sadowniczych i warzywniczych. Również zastosowanie mogą znaleźć tu małe chłodnie systemu „Coopera“.

W przechowalniach magazynowanoby owoce od jesieni do wiosny, co w znacznej mierze pozwoliłoby na równomierne rozłożenie podaży i wpłynęłoby na standaryzację poszczególnych gatunków. Warzywa, złożone w tych przechowalniach jesienią, możnaby w marcu przetransportować do chłodni, skąd odpowiednio do zapotrzebowania warzywa byłyby dostarczane na rynek aż do czerwca. Przechowalnie przyczyniłyby się też do podniesienia jakości krajowych owoców i warzyw, a tem samem i do uniezależnienia się od importu przynajmniej w zakresie owoców, udających się w naszym klimacie.

Według planu sekcji chłodniczej, **budowa i eksploatacja przechowalni powierzana będzie spółdzielniom producentów.**

Administracją i rozprowadzeniem kredytów na budowę przechowalni owoców i warzyw, kierować będzie tak, jak i kredytami na budowę chłodni producenckich, Państwowy Bank Rolny.

—oOo—

Stan konta w PKO. i w bankach na Pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wilnie

Stan konta z dnia poprzedniego zł. 32.499,95.
Józef Dimensztejn w Wilnie — 5.00;
Firma J. Błoch i J. Poświański w Wilnie— 15,00;
Firma C. Krajz i A. Jeruzalimski w Wilnie 10,00;
Stow. Urzędników Skarb. R. P. w Wilnie— 803,40 ;
Zarząd Więzienia na Łukiszkach — 109,00;
M. Koszelowicz w Turgielach — 6,50;
Br. Jaworowska w Wilnie — 2,00;
Paweł Giatowt-Dziewałtowski Kwiaciarnia w Wilnie — 5,00;
Komitet Rodzic. Szk. Powsz. Nr. 14 w Wilnie — 43,12;
Pracownicy Sądu Grodzk. w Głuszkach— 11,40;
Pracownicy Sądu Grodzk. w Wołożynie— 18,55;
Benjamin Isserlin w Wilnie 3,80;
Jakób Cyryński w Wilnie — 9,00;
Urząd Wojewódzki Wileński — 651,13;
Oficerowie 85 p. Strzelców Wil. — 235,10;
Państw. Szkoła Przemysłowo-Handlowa im. Dmochowskiej — 25,00;
Zygmunt Jundziłł w Wilnie — 100.00;
Zdziechowska Marja w Suderwie Wileńskiej 5,00;
Drż Zofja Kuncewicz w Wilnie — 20,00.
Stan na dzień 9 września r. b. zł. 34.578,10.

Pierwsza podróż „Piłsudskiego“

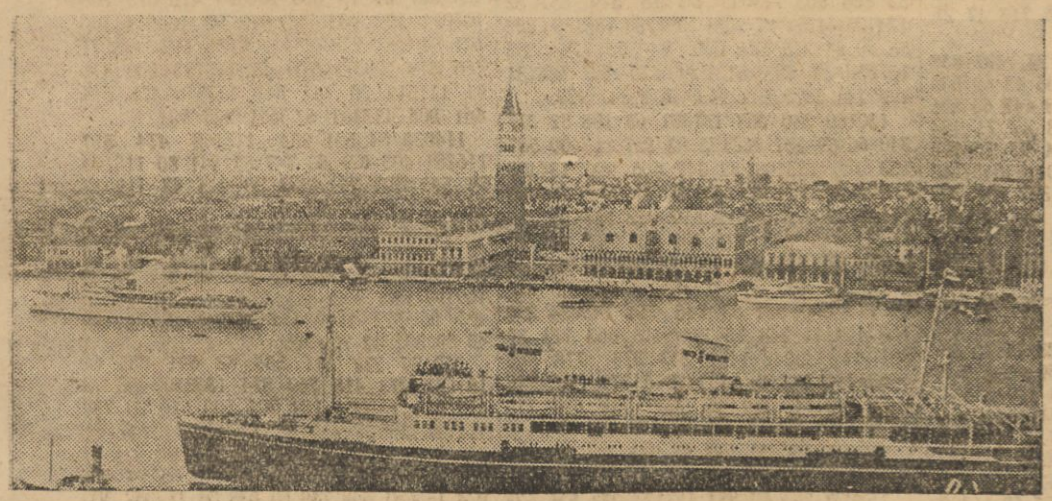

Wielki transatlantyk polski „Piłsudski“, który wyruszył w końcu ub. miesiąca z Triestu przybywa 12 bm. do Gdyni, kończąc swą pierwszą podróż. Na zdjęciu — parowiec „Piłsudski“ w porcie Wenecji.

F. OLECHNOWICZ 12

Przygody Kaziuka Surwiłły

Miał w Sowietach krewnych, zamieszkałych wpobliżu granicy, których pewnego razu zapragnął odwiedzić. Inni chodzili zagranicę i wracali szczęśliwie, spróbował i on. Na granicy złapano go, oskarżono o szpiegostwo i zesłano na 5 lat do obozu Sołowieckiego.

W domu pozostała żona z małemi dziećmi bez żadnej opieki. Tak się mści jedna chwila lekkomyślności.

Gdy opowiadał mi swoją historję, łzy błysnęły mu w oczach.

— No, a nie próbowaliście... wyzwolić się z tej sytuacji, w jakiej teraz znajdujecie się? — pytam.

Zrozumiał mnie.

— O tem myślało już bardzo wielu, lecz wykonać to — niemożliwe. Zresztą, gdyby przyłapano, trzeba byłoby pożegnać się z życiem, a tak — żyję nadzieją, że kiedykolwiek wszak wyjdę na wolność, może kiedykolwiek i uda mi się zobaczyć rodzinę... Próbowali, wielu próbowało, lecz wszystkich złapano. Jednych rozstrzelano, inni trafili na Siekirkę *). Naprzykład, W—cki — ciągnął mój nowy znajomy dalej — może go znacie?

— Z Jurkowa? — spytałem ze zdziwieniem.

— Tak, z Jurkowa.

— Owszem, dobrze go znam. Więc i on jest tutaj? I cóż z nim?

— Otóż on również przygatawiał się do ucieczki, namawiając do tego jeszcze dwóch innych. Jeden z nich zdradził; W—kiego aresztowano i skazano na rok Siekirki. Co do mnie zaś — już zbliża się koniec mego uwięzienia, ostatnio powodzi mi się nienajgorzej. Jestem sanitarjuszem przy szpitalu na Popowym ostrowie, co tydzień, czasem dwa razy tygodniowo odwożę do szpitala na Sołowki ciężko chorych. Ot i teraz wiozę siedmiu chorych...

Trzeba było kończyć rozmowę, bo już zbliżaliśmy się do wyspy Sołowieckiej. Na tle szarego nieba wyraźnie się zarysowały sylwety kopuł cerkiewnych i gmachy po-monastyrskie na wyspie, otoczone grubym murem.

W oczy mi się rzucił olbrzymi szyld umieszczony na gmachu przyportowym, który opiewał:

Sołowieckij port
4 otdzielenja.
USŁAG.

Więc już u celu. Więc to tu sądzone mi jest pozostawić 5 lat swego życia, o ile, oczywiście, nie uda się zrealizować mych marzeń o ucieczce.

Komenda: „wychodi!“

Idziemy gęsiego i jeden za drugim stajemy po raz pierwszy na ziemi Sołowieckiej, na wieść o której wstrząsały nami kiedyś dreszcze trwogi. Teraz na własnej skórze sprobójemy, co znaczy katorga na Sołowkach.

Przyglądam się licznemu personelowi administracyjnemu, który przybył na nasze spotkanie. Są to również więźniowie, tak jak i my. Ubrani są w kurtki sukienne z czarnemi kołnierzami, na których błyszczą odznaki w postaci rzymskiej piątki. Jedna taka piątka oznacza zwykłego dozorcę, dwie — starszego, trzy — komendanta kompanji, a cztery — komendanta punktu.

„PIERESYLNYJ PUNKT“.

Odprowadzono nas na „pieresylnyj punkt“, gdzie sprawdzono wszystkich według nazwisk.

Znów zaczęliśmy się upominać o jedzenie. Dozór odpowiadał, że nic go ta sprawa nie obchodzi, że musiano nas zaprowjantować na lądzie. Wreszcie dozór się oddalił, pozostawiając nas pieczy stróżów (dniewalnych).

Głód nam doskwierał okrutnie. Bezradni tułaliśmy się z kąta w kąt po baraku lub wychodziliśmy na podwórze, otoczone drutem kolczastym. Dalej ruszyć się nie wolno, gdyż siedzący przy bramie na warcie dniewalny zabraniał nawet zbliżania się do drutu.

Głodni doczekaliśmy dnia następnego. Znów pierwszą naszą myślą po przebudzeniu była myśl o jedzeniu. Nareszcie! Ujrzeliśmy upragniony pochód. Na czele kroczył dozorca, a za nim niesiono dwa szafliki z kaszą, transportowaną dla nas z kuchni centralnej, znajdującej się w sołowieckim kremlu.

(D. c. n.)

*) Najstraszniejsze miejsce kaźni na wyspie Sołowieckiej.

Przewóz poczty balonami

W dniu 15 września r. b z okazji Międzynarodowych Zawodów Balonowych Wolnych o puhar im. Gordon-Bennett'a 1935 i Meetingu Lotniczego w dniach od 14 — 15 września 1935 r. — balon Warszawskiego Aeroklubu „Legjonowo“ zabierze w dniu 15 września 1935 r. pocztę z Urzędu Pocztowego Warszawa 31 i przewiezie ją do miejsca lądowania w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Wymienionym wyżej balonem mogą być przewiezione tylko zwykłe — ekspresowe listy do 20 gramów wagi oraz zwykłe ekspresowe kartki pocztowe — tak krajowe, jak i zagraniczne, za odpowiednią taryfową opłatą pocztową.

Pragnący przesłać tą drogą listy i kartki pocztowe winni przesłać je w kopercie pod adresem urzędu pocztowego Warszawa 31, który przesyłki te wyda do dalszego przewozu załodze balonowej.

Przeznaczone do przewozu balonem przesyłki pocztowe zostaną przed wysłaniem ostemplowane datownikiem urzędu pocztowego z napisem: „Międzynarodowe Zawody Balonowe 15 września — Gordon-Bennett'a 1935 r. — Warszawa 31“.

W miejscu lądowania balonu urząd pocztowy przesyłki te oznaczy dodatkowo datownikiem urzędu i prześle zwykłą drogą pocztową do miejsca przeznaczenia.

OGŁOSZENIA
do
Kurjera Wileńskiego
PRZYJMUJE
na najbardziej
dogodnych warunkach
ADMINISTRACJA
„Kurjera Wileńskiego“
UL. BISKUPIA 4

DRUKARNIA
i
INTROLIGATORNIA
„ZNICZ“
Wilno, ul. Biskupia 4,
Telefon 3-40
Dzieła książkowe, książki dla urzędów, bilety wizytowe, prospekty, zaproszenia, afisze i wszelkiego rodzaju roboty drukarskie
WYKONYWA
— PUNKTUALNIE —
TANIO i SOLIDNIE

OBUWIE
TANIE, SOLIDNE
I GWARANTOWANE

TYLKO
Z PRACOWNI
W. PUPIAŁŁO
Ostrobramska 25

Pełna tabela wygranych

w 3-m dniu ciągnienia 4-ej klasy 33 Państwowej Loterji Klasowej

I i II-gie ciągnienie
GŁOWNE WYGRANE

10.000 na n-ry: 7833 125099 138888 177081.

5.000 na n-ry: 45093 71749 81254 87187 101182 129470 170496 179620

2.000 na n-ry: 9089 27981 54838 59497 86979 89065 95478 109127 120836 139374 147078 153079 166080 177193 184325.

1.000 na n-ry: 13089 13165 13599 17680 19170 25017 27269 28778 34056 34905 40930 46371 47455 53349 56892 57462 57648 64958 66310 69632 72407 73261 79984 94759 98886 101205 105585 106468 128611 129662 134040 140387 141892 145673 151486 152023 153486 154416 156539 161306 161666 162782 163252 171016 174229 182108.

Po 200 złotych:

113 239 75 641 89 740 1176 96 249 308 34 50 1557 2119 63 249 402 569 621 854 3381 538 48 602 819 913 20 76 80 84 4115 38 49 618 824 926 5018 105 235 373 496 690 701 963 6380 539 66 620 761 844 7122 321 39 447 576 82 8212 403 627 762 96 9168 82 448 711 98 818.

10036 281 312 69 461 531 57 716 42 830 11099 151 620 838 12000 159 330 465 95 520 13043 231 373 86 532 45 611 866 922 14236 532 637 15251 304 815 16086 252 374 434 508 749 877 17071 103 203 71 457 592 660 74 816 82 960 18098 355 491 515 791 835 36 19277 865.

20049 200 396 530 92 734 21006 8 145 504 51 704 17 42 810 77 942 22102 29 61 77 224 321 518 52 664 723 820 62 78 23241 83 440 656 74 711 821 905 24078 170 251 92 302 4 467 722 73 859 946 87 25009 62 172 87 279 360 421 43 61 98 531 43 48 58 70 608 89 729 31 856 64 973 26080 87 226 394 576 730 60 825 27036 37 41 193 311 59 408 24 609 57 777 853 901 3 15 33 32 28027 62 87 167 270 85 306 60 79 414 663 700 872 74 984 29019 128 476 545 87 770 805.

30106 89 975 31144 593 869 926 32396 410 561 615 65 719 25 54 810 961 33043 61 86 132 77 384 483 565 617 71 788 886 920 91 34010 108 65 73 86 218 340 42 470 593 628 56 701 11 67 989 35032 89 155 61 216 22 70 307 64 468 657 73 711 46 822 85 901 3 36011 18 161 326 554 746 76 94 840 81 980 37016 98 154 68 412 80 516 70 634 841 937.
38069 70 106 10 207 49 86 363 402 556 91 642 46 95 751 826 43 70 39035 77 221 597 790 818
40141 417 773 82 830 61 69 98 951 83 41222 31 358 458 64 620 47 73 715 42049 64 135 204 490 505 27 605 702 98 43009 142 206 352 62 75 402 99 615 16 39 752 839 932 86 44006 71 143 84 88 237 373 406 77 522 59 70 79 686 731 74 78 984 45038 79 183 236 54 442 62 69 78 528 45 76 638 845 46026 111 326 35 443 526 47 633 36 836 988 47033 48133 234 99 449 509 47 674 826 935 49011 73 105 220 97 322 429 56 509 29 31 708 62 801 937
50010 214 314 33 400 592 61 708 30 874 51034 296 352 435 510 82 83 619 71 80 734 906 52011 475 539 640 819 952 78 85 53059 182 384 482 551 61 914 54010 31 68 158 368 96 492 586 607 85 95 896 941 89 55044 56 106 69 311 409 34 52 56 92 539 602 87 896 998 56165 89 274 363 616 68 98 830 57014 139 86 87 303 29 70 640 813 77 919 58162 542 52 57 87 794 806 53 55 81 951 59046 96 149 65 211 89 402 94 666 701 10 878 933 35 65
60057 74 354 415 75 561 69 667 74 61077 110 89 234 72 77 78 483 553 641 96 902 15 62040 189 218 20 873 74 63085 209 77 98 483 87 948 64039 125 86 392 741 44 53 67 829 53 78 975 65013 342 52 78 431 568 709 10 823 972 66120 224 39 407 681 701 15 54 850 61 993 67175 93 201 90 391 737 87 98 917 31 68052 170 251 337 415 501 34 79 660 96 747 814 31 69 84 928 35 70 78 69003 17 100 96 213 524 61 816 36 96 97 944 72
70032 83 88 197 295 355 57 58 504 77 639 701 951 99 71195 270 91 398 403 33 528 612 13 84 723 55 90 882 931 56 94 72238 464 81 590 793 879 73068 211 346 78 561 669 788 926 50 54 74064 219 95 381 410 508 40 603 88 815 71 92 75059 110 75 256 377 87 453 73 629 792 825 30 76004 123 71 201 45 330 47 501 22 643 47 86 812 35 52 56 77021 95 101 38 220 98 361 697 806 78026 93 126 39 239 58 337 401 23 535 96 645 54 56 805 67 973 85 79124 251 437 50 612 780 943
80100 212 331 97 465 80 503 680 769 834 950 88 81008 57 418 96 511 920 82037 116 23 25 69 78 95 300 97 552 54 95 630 60 780 839 91 909 13 20 31 83365 87 452 63 86 541 62 760 907 15 72 86 84014 561 625 49 67 88 719 34 936 85064 71 73 182 268 85 388 408 42 558 74 93 779 823 913 86433 546 80 86 656 712 30 93 924 50 87043 106 10 60 249 53 494 617 711 54 811 931 88098 391 440 94 615 45 857 60 942 89048 144 77 90 217 347 54 422 29 87 533 88 92 872 933 70
90190 369 93 417 36 38 549 602 95 717 49 879 904 31 53 83 91 077 150 62 301 14 51 477 545 652 82 844 994 92031 75 85 118 36 46 81 213 33 47 75 91 330 551 679 703 93179 311 448 57 536 77 664 840 53 940 91 94101 30 95 240 322 52 97 850 64 68 72 931 64 95131 650 96 722 93 969 96145 204 304 34 70 434 511 21 66 70 84 641 717 59 819 31 97133 61 210 393 471 921 98111 314 447 533 37 96 697 883 99024 57 100 2 4 398 402 58 70 507 667 721 45 84
100016 65 538 723 37 91 876 903 101068 76 271 468 577 89 668 721 857 102019 23 172 211 567 612 743 85 876 909 43 49 103063 212 357 500 643 93 735 67898 985 87 104073 94 227 373 496 948 79 105043 133 271 470 527 817 55 106053 63 322 434 56 513 53 621 702 31 33 49 861 107100 65 270 354 548 709 108160 217 90 322 35 420 541 67 94 700 27 109095 166 438 51 594 99 731 38 810 78 958
110023 221 93 309 31 47 587 619 734 888 111030 43 86 155 247 95 434 674 768 844 71 112179 213 313 20 65 79 693 719 24 62 819 76 99 934 84 113051 134 208 91 835 50 85 904
114008 86 123 545 698 757 83 841 115217 409 11 32 73 78 518 83 736 949 62 116086 98 160 62 200 96 399 417 78 752 79 985 117074 108 204 390 220 626 58 711 25 57 905 25 118006 37 141 208 57 576 633 71 92 705 61 83 808 68 76 903 53 119153 214 50 67 73 98 467 524 782 840 96 974
120022 41 99 128 205 369 74 419 61 579 602 780 935 121032 69 115 28 256 74 85 323 77 80 405 80 522 74 698 701 24 57 78 866 924 70 122177 241 59 87 373 76 98 434 43 61 79 534 751 839 902 123053 329 69 419 46 530 750 856 939 61 124023 57 224 26 40 434 76 574 640 907 41 125073 232 315 555 669 712 69 945 70 126116 83 286 547 756 75 93 815 30 73 912 38 49 56 127013 53 58 126 212 311 65 99 527 745 99 939 69 128202 24 62 402 521 34 45 89 751 870 129169 73 390 482 756 910
130066 237 97 344 66 404 48 69 76 705 83 99 832 83 958 131013 128 319 454 58 823 49 73 928 132079 128 35 43 64 239 59 337 62 504 32 728 37 854 95 955 133026 86 383 92 400 532 615 707 8 35 806 57 916 20 87 134129 89 332 41 51 424 38 706 74 933 68 135038 136 48 244 319 416 503 39 804 85 973 136016 153 31175 93 437 72 647 82 92 775 88 90 831 956 137070 103 58 476 561 91 95 97 661 138004 24 137 370 406 9 44 506 42 693 816 37 67 994 139007 28 161 224 75 338 76 93 97 477 550 727 52 831
140089 166 372 444 513 43 697 98 823 958 80 141240 78 307 46 567 764 85 802 924 142027 41 55 232 489 507 704 800 936 143071 177 235 618 44 739 852 53 64 934 87 144162 306 92 917 42 99 145050 137 216 377 80 588 671 146166 436 522 29 638 44 700 886 920 28 89 147019 142 263 95 304 28 416 85 624 31 42 762 90 148083 357 555 693 726 149023 202 327 577 789
150114 204 14 430 681 737 73 872 949 84 151052 430 527 73 644 80 713 17 27 68 801 75 80
152040 208 24 75 93 311 24 497 858 919 153011 12 119 34 362 405 43 69 534 52 73 644 58 851 154200 388 447 60 506 70 94 822 37 79 89 155008 42 71 184 397 400 591 704 31 70 814 95 156176 228 325 57 537 670 85 92 704 840 57 63 938 157095 127 55 274 97 352 402 507 17 627 873 158024 102 52 286 400 42 558 89 602 747 811 31 33 41 925 159011 111 66 202 89 424 550 85 616 92 770 855 930 85
160006 121 27 37 90 245 354 72 414 21 55 756 63 809 94 161071 89 158 250 85 96 433 505 689 706 73 823 74 75 942 162124 75 224 339 458 66 559 85 612 59 861 74 76 79 900 46 163083 179 345 47 88 419 32 544 82 769 90 861 164322 42 88 547 788 940 165028 317 402 25 49 63 512 84 603 92 720 77 811 62 99 166163 309 59 441 757 63 68 955 60 95 167033 282 352 91 410 66 782 817 937 68 168002 14 95 227 70 372 404 606 810 169035 41 102 230 96 325 530 79 729 75 970
170036 73 258 334 451 97 520 24 82 623 730 85 808 15 57 965 171079 171 213 63 36 59 80 416 41 546 824 172180 410 14 520 72 619 56 71 713 848 987 92 173020 155 269 94 437 70 580 94 607 726 174382 93 432 517 18 56 604 69 71 704 36 816 96 914 57 64 175033 46 170 78 240 47 421 53 79 81 655 63 84 702 17 47 90 886 92 931 176000 63 311 92 405 587 705 70 842 938 177013 60 258 577 178043 110 25 370 425 94 532 45 80 89 665 720 41 839 179036 66 250 496 530 37 47 719 29
180019 197 371 401 89 522 628 900 32 41 181041 109 71 234 38 86 490 93 606 735 88 858 182286 315 74 438 63 97 518 37 54 639 85 882 89 183134 327 530 41 76 612 776 867 184064 156 262 80 82 93 429 65 524 636 88 865 98

III-cie ciągnienie

Wygrane po 200 Złotych

153 437 729 807 1606 829 2045 155 742 862 988 3181 214 340 79 4153 489 5295 352 705 6187 207 359 7144 267 477 605 57 8257 778 811 30 924 27 9149 486 970
10182 534 613 737 844 11089 156 276 541 12313 501 13098 119 524 601 14556 678 995 15035 385 16298 371 935 90 17256 68 491 609 89 713 808 21 18295 368 529 700 19022 602 854 963
20143 533 934 21047 208 400 600 43 772 849 972 22053 164 84 322 26 52 584 675 826 36 935 23409 509 852 55 901 15 91 24008 12 42 385 472 522 755 812 20 910 25438 556 604 83 797 942 90 26052 330 99 407 504 689 703 22 27031 35 100 519 28035 201 69 337 478 88 8100 929 29501
30177 221 31708 901 32009 423 525 619 713 912 33696 820 70 941 34211 73 507 929 35015 64 80 124 432 517 604 880 88 36107 595 732 872 37121 619 81 835 38581 797 39163 969
40495 522 805 964 41518 661 42047 466 649 62 90 719 984 43316 60 435 516 738 836 77 44036 239 62 359 77 442 524 34 667 868 73 45110 718 905 26 46129 260 774 47047 103 16 804 28 916 48240 314 20 592 743 863 92 996 49029 235 43 47 920
50 345 80 97 51284 336 670 706 43 52641 862 66 74 78 53526 635 834 38 42 948 54424 30 59 55359 471 506 63 892 980 56130 368 403 808 57087 324 401 730 864 931 58069 819 59014 325 75 549 79 827
60041 71 167 91 260 71 340 649 916 61293 335 504 33 619 89 62106 335 63 600 777 63392 64020 81 198 207 349 68 583 65037 59 83 113 383 469 510 666 81 87 729 804 66049 107 259 469 720 36 894 67092 122 295 795 68568 862 951 69030 129 42 783 90 813 80
70170 483 574 71033 91 111 85 233 374 72170 784 862 73056 189 267 71 80 356 456 73 503 653 64 904 74047 326 400 530 709 836 68 90 985 75209 74 702 54 868
76170 312 900 70 77106 80 248 332 478 94 97 652 78144 66 550 57 607 848 79148 634 65 896 906
80171 387 405 34 531 708 24 81295 388 462 563 764 912 84 86 82002 58 132 203 334 425 546 667 830013 361 454 733 913 84091 197 451 760 865 85005 763 820 982 86161 829 943 93 87178 381 467 581 744 952 88311 17 71 97 795 89076 565 877
90174 597 805 91431 673 767 814 92559 89 729 895 93439 97 534 55 618 720 807 68 939 94207 360 589 724 50 984 95067 318 40 426 569 678 739 96093 117 216 34 94 495 697 97175 632 51 768 863 98362 490 633 726 87 853 99446 533 622 54 839 918
100077 639 946 84 101826 92 102502 27 56 664 708 73 998 103483 104460 508 105083 138 291 326 874 106084 617 83 107505 80 641 880 907 24 108488 659 80 773 833 109072 143 321 882
110104 14 25 253 441 832 925 111106 506 796 848 112221 78 301 825 901 08 113056 342 418 517 38 93 655 75 903
114018 153 446 589 115033 537 621 116138 256 343 53 487 93 999 923 117376 764 811 92 118119 222 95 708 918 119038 151 481 537 634 709.
120139 48 287 597 603 886 121293 353 448 505 663 725 921 122318 638 76 713 52 868 968 123045 56 78 349 857 82 124171 415 48 966 125978 126138 228 56 80 84 325 576 630 74 75 774 855 127050 54 145 51 289 476 986 128151 499 711 39 805 129129 204 347 930.
130180 340 668 131031 63 108 82 277 340 66 69 551 132125 93 267 81 400 587 653 746 133108 82 349 665 990 134403 558 765 81 836 135039 80 99 147 860 136121 250 310 612 856 952 137674 715 25 138445 632 726 802 85 933 139111 30 66 228 545 669 781 86 867 83 910.
140249 400 574 141593 747 842 967 142178 300 521 83 746 954 143034 253 760 144111 248 76 360 415 663 721 89 881 91 145048 147 343 573 778 883 146252 683 846 56 147015 271 381 546 707 148181 389 95 439 566 694 710 149031 69 258 718 801.
150203 53 551 613 27 995 151232 309 562 74 693 704.
152026 743 60 884 153124 233 526 623 35 722 154237 65 704 155015 32 68 149 304 73 962 156049 54 133 85 96 360 91 952 85 157279 390 477 555 704 41 897 158023 248 428 159208 470 618 54 884
160057 101 265 576 677 96 840 85 915 23 53 161126 38 356 414 597 714 162109 571 677 98 163293 978 164063 468 832 165105 312 406 766 166189 274 517 789 167247 97 345 756 899 969 168105 531 654 64 84 92 169025 352 91 544 832
170260 385 92 171085 163 69 264 578 683 935 172073 101 409 555 882 173133 664 888 986 174755 175303 5 644 58 715 965 877 176340 718 177222 446 695 915 62 178025 130 274 609 877 918 179404 11 503 59 680 734 920
180007 328 660 962 181002 369 514 638 935 182032 142 274 645 183417 35 184246 400 523 953

IV-te ciągnienie
GŁOWNE WYGRANE

Zł. 10.000 na n-ry: 148256 184610

Zł. 5000 na n-ry: 87770 128036 179801

Zł. 2000 na n-ry: 3990 16482 33520 39784 54920 61979 70945 77824 90043 96652 98441 115300 121533 136877 145719

Zł. 1000 na n-ry: 5697 7172 9026 15951 23252 23604 29553 30232 30304 30542 34347 37763 37550 40741 41061 42056 42650 48691 55957 60756 60867 61218 62643 66071 67283 80140 86818 92234 96663 103459 113560 115690 128218 128858 130327 133077 144902 146712 160735

Po 200 zł.

01 602 06 847 957 1003 19 405 32 93 586 2215 383 586 3053 304 738 4416 26 611 58 5288 681 6521 602 50 849 7804 25 8157
10106 51 207 516 83 619 847 11158 336 39 91 775 12639 787 863 965 68 13349 482 14322 843 984 15346 441 601 880 17507 789 18598 850 19346 476 568 69 83 898 956
20007 62 107 69 598 935 77 21312 79 891 918 88 22002 35 395 514 759 63 23083 226 81 710 983 24047 87 354 90 880 25271 356 413 504 744 26145 241 501 630 82 972 27237 72 74 516 22 25 644 60 847 89 28109 431 54 538 608 57 712 804 29112 88 402 548 670 736 855 58 920
30034 289 813 31527 53 675 741 937 32014 73 317 63 576 818 949 33084 229 50 307 525 37 869 914 30 75 34254 500 94 612 746 868 82 35096 129 358 76 507 704 72 36029 32 46 675 805 37113 231 82 644 91
38013 94 427 987 39770 812 39
40012 260 372 94 568 862 41077 821 89 904 42087 481 570 43229 57 965 44145 596 885 936 67 75 45269 302 564 46025 139 536 772 854 98 47193 470 712 66 75 879 927 48056 520 50 88 695 747 801 972 49014 387 461
50211 540 51165 737 52111 21 611 31 750 921 53420 563 671 841 54249 502 813 926 55274 52 621 88 705 45 876 938 62 56199 749 63 853 57 213 61 346 441 774 58088 142 382 436 724 933 59098 245 306 11 571 843 56 69
60135 512 60 650 71 703 66 61078 147 75 298 366 79 405 678 795 958 75 62010 120 686 857 63144 718 978 64121 289 522 604 18 787 866 94 904 65016 164 264 300 840 960 66639 730 915 67091 310 407 16 731 827 85 68269 420 597 650 817 69133 265 583 835 58 938
70382 499 568 694 764 923 71099 128 35 82 552 830 72012 125 231 476 662 733 824 60 73030 538 741 74331 91 93 514 33 79 647 75023 202 8 676 894
76050 190 477 901 77067 229 33 50 350 612 38 53 782 78072 141 240 462 790 89135 524 608 87 933
80041 149 322 693 703 832 81026 246 585 604 992 82281 63 420 804 83180 247 570 967 77 84015 129 685 711 85127 338 97 86117 44 71 409 36 79 523 75 643 87283 442 21 559 911 88162 206 26 363 400 89010 373 83 400 701 4 849 64
90118 282 425 596 735 91066 126 59 322 45 505 883 92200 701 38 93078 112 352 582 924 74 94003 37 196 228 86 99 313 61 747 809 990 95097 118 77 242 492 636 41 820 912 49 86 96137 41 368 613 760 838 97031 53 271 770 899 98094 283 322 617 836 99050 346 595 937 97
100572 644 937 101050 291 776 858 87 102062 83 632 747 103095 125 389 465 561 44 79 665 104090 426 673 700 105077 122 432 781 918 90 106014 100 101 54 254 718 834 107186 693 108271 466 879 109371 709 48 110132 300 418 91 111519 20 747 841 112076 376 519 661 806 113101 57 461 893 901
114033 84 501 934 115068 474 577 116281 403 621 83 747 83 841 80 118100 74 542 600 791 863 80 915 48 119037 146 230 626 847.
120202 25 453 573 683 882 121200 368 122305 709 35 812 123271 91 124013 478 663 94 125026 403 56 703 41 817 61 88 126197 204 422 585 822 43 127254 318 405 66 523 128034 89 219 129130 310 40 50 535 42 709 99.
130189 277 311 535 82 691 835 62 131032 273 416 569 824 132350 456 73 612 901 133064 122 297 500 610 20 734 971 134280 484 798 135087 144 277 86 373 461 534 136032 79 80 379 488 626 55 74 847 84 908 12 137044 443 66 94 511 974 138081 648 748 59 838 58 139057 300 799.
140176 424 502 751 827 947 141071 120 87 821 938 142133 443 588 680 835 61 93 143053 598 687 144141 69 779 833 145100 24 470 82 556 667 874 146015 346 670 794 841 97 929 147215 425 83 778 148300 678 760 149104 434 626 61 793 830.
150044 379 490 887 151156 63 771 817.
152211 86 401 647 751 83 152207 429 549 630 747 817 61 154314 64 538 39 646 736 81 901 155062 83 191 92 499 514 719 802 156024 130 42 270 430 826 157019 44 708 959 158080 182 813 909 14 70 159240 331 647
160359 472 161196 202 350 500 35 681 98 162343 44 765 945 164333 792 165407 21 52 513 629 166085 253 656 67 830 80 992 167059 83 249 348 168105 352 71 431 96 680 159149 614 777 980
170041 117 244 499 511 171369 495 613 86 950 172283 492 711 961 173049 75 491 174613 949 54 175006 179 392 469 566 77 676 176006 207 520 606 755 177495 581 716 32 93 876 931 178154 850 179053 142 52 506 651 750 68 922 52
180056 244 308 500 621 896 181153 281 362 78 79 576 684 784 182101 219 597 722 87 913 183111 14 38 319 35 545 703 89 860 184272 545

Złóż ofiarę na pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego. Konto PKO. 146.111

KURJER SPORTOWY

ZIMOWE IGRZYSKA OLIMPIJSKIE.

Czwarte zimowe igrzyska olimpijskie w Garmisch Partenkirchen mieć będą następujący program szczegółowy:

6 lutego 1936 r. — uroczyste otwarcie igrzysk;

7lutego 1936 r. — bieg zjazdowy pań i panów;

8 lutego 1936 r. — ślalom pań.

9 lutego 1936 r. — ślalom pnów;

10 lutego 1936 r. — bieg rozstawny 4 razy 10 klm.;

12 lutego 1936 r. — bieg na 18 klm. otwarty i złożony;

13 lutego 1936 r. — konkurs skoków do biegu złożonego;

14 lutego 1936 r. — bieg patrolowy wojskowy;

15 lutego 1936 r. — bieg n 50 klm.;

16 lutego 1936 r. — otwarty konkurs skoków.

MISTRZOSTWA TENISOWE STANÓW ZJEDNOCZONYCH.

W tenisowych mistrzostwach Stanów Zjednoczonych rozgrywających się w New-Yorku w konkurencji międzynarodowej, rozegrano mecze w grze pojedyńczej panów, które dały wyniki:

Allison — Mako 6:2; 6:0; 7:5.
Woode — Mac Diarmid 6:2; 6:3; 4:6; 6:1.
Budge — Van Ryn 8:6; 6:4, 8.6.
Mangin — R. Menzel 6:1; 9:7; 6:2.
Perry — Frank Schields 6:4; 4:6; 8:6; 6:0.
Allison — Maier (Hiszp.) 6:2; 6:4; 6:4.
Ćwierćfinały gry pojedyńczej pań.
Jacobs — Dearman 6:2; 6:1.
King — Wolff w. o. dla King.
Fabyan — James 7:5; 5:7; 6:4.

DWA ZWYCIĘSTWA SZWEDZKICH LEKKOATLETÓW.

W obecności 20.000 widzów odbyły się w Stokholmie międzynarodowe zawody lekkoatletyczne, punktowane jako mecze Szwecja—Węgry i Szwecja—Norwegja.

W obu spotkaniach zwyciężyli zawodnicy szwedzcy. W meczu z Węgrami Szwedzi wygrali w stosunku 94:68 pkt., a z Norwegami w stosunku 107:66 pkt.

Ciekawsze wyniki podajemy.

100 m. — Strandberg (S) 10,9 s., 2) Sir (W) 11 s.

800 mtr. — 1) Johanneson (N) 1:52,1 s., rekord Norwegji, 2) Ny (S) 1:53,7 s., 3) Szabo (W) 1:54,8 s.

10.000 m. — 1) Kelen (W) 31:25,8 sek., rekord węgierski, 2) Pettersson (S) 31:28,8 sek, 3) Larsson (S) 31:56,4 s.

400 m. płotki — 1) Kovacs (W) 54,3 sek., 2) Albrechtsen (N) 55,1 sek., 3) Heijas (W) 55,3 sek.

Oszczep — 1) Attervall (S) 68,25 m., 2) Tegstedt (S) 66,15 mtr., 3 Notupg (N) 62,60 m.

Młot — 1) Johanna (S) 50,44 mtr., 2) Skjódt (S) 49,76 m.

wdal — 1) Kołtai (W) 722 ctm., 2) Derg (N) 720 ctm., 3) Stenquist (S) 714 ctm.

Tyczka — 1) Ljungberg (S) 409 ctm., 2) Lindblad (S) 390 ctm.

Sztafeta szwedzka: 1) Szwecja 1:54,8 s., 2) Węgry 1:55,8 s., 3) Norwegja 2:02,4 sek.

Ceny w Wilnie

Centralne Biuro Statystyczne m. Wilna zanotowało w dniu 6 bm. następujące ceny niektórych artykułów sprzedawanych na rynkach wileńskich w złotych za 1 kg.:

Chleb żytni przem. 55 proc. (detal) 0.28—0.30; chleb żytni przemiał 75 proc. — 0.23—0.25; chleb razowy przemiał 98 proc. — 0.18—0.20; chleb pszenny przemiał 65 proc. — 0.35—0.50; mąka pszenna prz. 0.35—0.40; mąka żytnia razowa 0.15; mąka żytnia pytlowa 0.23; mięso wołowe 0.90—1.10; mięso cielęce 0.80—1.20; mięso baranie 0.90—1.00; mięso wieprzowe 1.10—1.50; karpie żywe 1.50—1.80; karpie drobne — 1.30—1.60; karpie śnięte 1.20—1.40; szczupaki żywe 1.80—2.00; szczupaki śnięte (hurt) 0.85—1.60 (detal) 1.00—1.50; sielawy (hurt) 1.00—1.20, (detal) —; sielawy drobne (hurt) — (detal) — 0.60—0.80; okonie (hurt) 0.45—0.60, (detal) —; płotki (hurt) 0.35—0.40, (detal) 0.30—0.50; ziemniaki — (detal) 0.04—0.05; kapusta świeża — 0.05—0.10; marchew 0.05—0.10; buraki 0.05—0.10; brukiew 0.7; cebula 0.10—0.15; masło świeże 1.80—2.80.

Pozatem notowano w tym dniu mleko po 0.13—0.15 za litr, śmietanę po 0.60—1.00 za 1 litr, jaja po 0.05—0.07 za 1 sztukę, papierówkę 11.00 za 1 m. p., ślipry 5.80—6.00 za 1 sztukę, a o eksportowych materjałach sosnowych i świerkowych brak danych.

Ceny nabiału i jaj w Wilnie

Oddział wileński Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich notował w dniu 10-go września następujące ceny nabiału i jaj w zł.: Masło za 1 kg hurt—detal: wyborowe 2.70 i 3.00; stołowe 2.55 i 2.80; Sery za kg hurt—detal: nowogródzki 2.10 i 2.00; lechnicki 1.80 i 2.20; litewski 1.50 i 1.80; Jaja kopa—sztuka: Nr. 1 4.50 i 0.08; Nr. 2 4.20 i 0.07 i pół; Nr. 3 3.30 i 0.06.

LEKARZ-DENTYSTA
R. ZAK-ROTNICKA
powróciła
ul. Ludwisarska 7 m. 6.

Otwarcie Zjazdu Absolwentów C.I.W.F.

W gmachu CIWF na Bielanach nastąpiło otwarcie I Zjazdu Absolwentów Centralnego Instytutu W. F. im. Marszałka Piłsudskiego.

Po nabożeństwie, z ramienia Komitetu Zjazdu powitał zebranych w auli uczestników kol. Dmochowski, poczem dwuminutową ciszą uczczono pamięć Marszałka Piłsudskiego.

Na honorowego prezesa Zjazdu wybrano ministra WR i OP p. W. Jędrzejewicza, na wiceprezesów — gen. dr. Rouppera i płk. dypl. Kilińskiego oraz płk. dr. Z. Gilewicza.

Do prezydjum Zjazdu zaproszono. przedstawicieli PUWF — płk Teuchmana i mjr. Wojciechowskiego, przedstawiciela Min. WR i OP nacz. Błońskiego, przedstawicielkę Kuratorjum Warszawskiego — wiz. Olszewską oraz kadrę nauczycielską CIWF.

Przewodniczący Zjazdu, kol. Przybysławski zarządził jednominutową ciszę dla uczczenia pamięci płk. dr. Osmolskiego, pierwszego dyrekora CIWF oraz minutą ciszy — pamięć wybitnego działacza na polu WF p. Tissier.

Przemówienie powitalne, otwierające Zjazd wygłosił płk. dr. Gilewicz, następnie witali uczestników Zjazdu płk. Teuchman i nacz. Błoński.

W pierwszym dniu Zjazdu, wygłoszone zostały referaty następujące:

1) Sport i jego organizacja w Polsce — referat PUWF'u, odczyany przez kol. Przybysławskiego.

2) Aktualne zagadnienia wpływu ćwiczeń na ustrój ludzki — dr. Czarnocka-Karpińska i

3) Cele Zjazdu — kol. Dmochowski.

Jugosławja — Polska w Hazenie

W ub. niedzielę na stadjonie Wojska Polskiego odbył się międzypaństwowy mecz w hazenie Polska — Jugosławja, w którym zwyciężyły nieznacznie zawodniczki jugosłowiańskie w stosunku 4.3 (do przerwy 2:2).

Ciężkie poranienie przechodnia

Wczoraj późno wieczorem na ul. Ponarskiej, obok mostu kolejowego miał miejsce następujący wypadek.

Stanisław Dzimiro (Wielka 22) wracał z szynku Bendlera do domu. Wpobliżu mostu napadnięty został przez dwóch nieznanych osobników, którzy zadali mu szereg dotkliwych ciosów nożem. Dzimiro padł nieprzytomny na ziemię. W takim stanie znaleźli go przechodnie, którzy zaalarmowali policję. Rannego przewieziono do szpitala, gdzie lekarz orzekł, że ranny straci mowę, oraz zdolności rozrodcze. (c).

Na wileńskim bruku

SPRAWCY WŁAMANIA DO BAZARU LUDOWEGO UJĘCI.

Przed kilku dniami donieśliśmy o większem włamaniu na Zarzeczu 2. Złodzieje przedostali się do lokalu Bazaru Ludowego, mieszczącego się w parterowej, murowanej oficynie i wykradli płótno, rękawiczki oraz inne wyroby na sumę ponad 2,500 zł.

Policja wpadła na trop sprawców włamania i wczoraj dwóch z nich zatrzymała. Włamywaczy osadzono w areszcie centralnym. Pozatem policja odnalazła również część skradzionych towarów, które zostały zamelinowane przez złodziei w stodole mieszkańca Ponar Bogdanowicza. Pod kupą siana znaleziono 45 kawałków płótna, pewną ilość rękawiczek oraz innych towarów. (c).

NOWY LOKATOR „TOZU“.

Wczoraj wieczorem, w bramie domu Nr. 6 przy ul. Zarzecznej znaleziono podrzutka płci męskiej w wieku 8 tygodni. Przy podrzutku znaleziono kartkę, że dziecko jest pochodzenia żydowskiego. Ulokowano go w przytułku „Toz“.

KRADZIEŻ KORESPONDENCJI.

Do 3 komisarjatu P. P. zgłosił się wystraszony woźny ze szpitala Św. Jakóba Jan Ciesiulewicz i opowiedział następującą historję.

Wczoraj wracał ze Zwierzyńca do szpitala niosąc ze sobą torbę korespondencję. Przechodząc ul. Dzielną poczuł, że jest bardzo zmęczony, więc usiadł na ławce i zasnął. Gdy obudził się, czekała go niemiła niespodzianka. Torba z dokumentami szpitalnemi zaginęła. (c).

PRZEMYCANY CYNAMON.

Wczoraj został zatrzymany przez funkcjonarjuszy Wydziału Śledczego niejaki Piotr Ziencewicz z pobliskiej wsi, który wiózł w wozie do Wilna szmuglowany cynamon.

48 kilogramów przemytu skonfiskowano. (c).

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 10 września 1935 r.

Ceny za towar średniej handlowej jakości, parytet Wilno, ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby — w mniejsz. ilośc. w złotych za 1 q (100 kg); len — za 1000 klg.

Żyto	I standart	700 g/l	13.—	13.50
„	II „	670 „	12.50	13.—
Pszenica	I „	745 „	18.—	18 50
„	II „	720 „	17 —	17.50
Owies	I „	490 „	14.—	14 50
Mąka pszenna gatunek		I—C	30.—	30.75
„ „ „		II—E	26.—	26.50
„ „ „		II—G	22.—	22.75
„ „ „		III—A	17.75	18.25
„ „ „		III—B	12.25	12.75
„	żytnia do 55%		22 —	22 50
„	„ do 65%		18 50	19 50
„	„ sitkowa		14.—	14.50
„	„ razowa		14 —	15.—
„	„ do 82% (typ wojsk.)		—	—
Siemię lniane b. 90% f-co w. s. zał.			28.50	29.—

Kina i Filmy

„DZIEŃ WIELKIEJ PRZYGODY“ (kino „Pan“)

Spokojnie drzemią Tatry w całej wspaniałości swej zimowej szaty. Ciszę gór naruszają radosne młode głosy. To obóz harcerski. Odważni, wysportowani chłopcy szukają przygody wśród śniegu i gór. Aż wreszcie nadchodzi dla nich dzień Wielkiej Przygody. Czai się ona przy karczmie, siedlisku przemytników kokainy. — Treścią filmu — jest walka dzielnych chłopców z bandą przemytników. Zwyciężyli naturalnie harcerze.

Scenarjusz filmu napisany został przez Ferdynanda Goetla przy współudziale Wacława Sieroszewskiego jako doradcy artystycznego. — Świadczy on o wielkiej kulturze twórców. Lecz czuje się jednak, że autorzy scenarjusza nie posiadają głębszej znajomości kina. Fabuła filmu jest zbyt nikła, by trzymać uwagę widza w napięciu.

Na plan pierwszy wysuwa się piękno i fotogeniczność przyrody tatrzańskiej. Piękno to zostało umiejętnie podchwycone przez operatorów — Steinwurda i Krzeptowskiego. Przed zachwyconem okiem widza przesuwają się obrazy, pełne prawdziwego uroku. Góry, biel i blask dziewiczego śniegu, piękno ruchu jazdy na nartach Na widza kinowego wieje poprostu z ekranu rzęźki powiew mroźnego powietrza, emocja niebezpiecznych zjazdów. Atmosfera, którą tworzy ten film jest zdrowa, pełna hartu i prostoty. To też „Dzień Wielkiej Przygody“ szczególnie nadaje się dla młodzieży.

Poprawnie wywiązał się ze swego zadania reżyser Lejtes. Zarzucić mu tylko można zbyt powolne tempo akcji i częste powtarzanie pewnych scen. Nadużywanie tych samych efektów choćby najbardziej wdzięcznych (naprz. jazda na nartach) — wkońcu zaczyna nużyć widza. — Niektóre scenki szczególnie udały się reżyserowi, naprz. gra chłopców w śnieżki, nawoływanie się w górach zapomocą gwizdków, etc.

Bohaterem obrazu, poza górami — jest obóz skautów. Chłopcy wywiązują się ze swego zadania — bez zarzutu. Debiutant w filmie — góral Fronczysty ma dobre warunki zawnętrzne i wychodzi ze swej roli obronną ręką. Słabo gra natomiast inna debiutantka — pani Helena Roj-Rytardowa. Doskonały, jak zawsze — Junosza Stępowski jako przemytnik. Blady w małej, nieopowiedniej dla niego roli — Brodniewicz.

Słabiej przestawia się strona dźwiękowa filmu. Blada — ilustracja muzyczna Palestra i Neuteicha. Nie słyszymy prawie melodyj góralskich, muzyka jest stanowczo zbyt poważna.

Jako całość — „Dzień Wielkiej Przygody“ — jest niewątpliwie krokiem naprzód kinematografji polskiej i posiada znaczną wartość artystyczną.

A. Sid.

Posiedzenia Wyborczych Komisyj Okręgowych

Dziś w godzinach rannych odbędą się w Wilnie posiedzenia wyborczych Komisyj Okręgowych. Posiedzenia te będą miały na celu przeprowadzenie kontroli podliczeń głosów w Komisjach Okręgowych, jakie w dniu 8 września oddane zostały na poszczególnych kandydatów.

Po dokananiu tych czynności Komisje Okręgowe podadzą do wiadomości publicznej ostateczne już dane oficjalne.

RADJO
WILNO

SRODA, dnia 11 września 1935 r.

6.30: Pieśń; 6.33: Pobudka do gimn.; 6.34: Gimn. 6.50: Muzyka; 7.20: Dziennik por.; Muzyka; 7.50: Program dzienny; 7.55: Giełda rolnicza; 8.00: Audycja dla szkół; 8.10—1157: Przerwa; 11.57. Czas; 12.00: Hejnał; 12.05: Dziennik południ.; 12.15: Udział matki w pracy szkolnej dziecka; 12.50: Koncert w wyk. Ork. Kameralnej; 13.25: Chwilka dla kobiet; 13.30: Muzyka popularna; 14.30:—15.15: Przerwa; 15.15: Odcinek powieściowy; 15.25: Życie kulturalne miasta i prowincji; 15.30: Rewja znakomitych skrzypków; 16.00: Audycja dla dzieci starszych; 16.20: Recital śpiewaczy Michała Zabejda-Sumickiego; 16.45: Rozmowa muzyka z radjosłuchaczem; 17.00. Stolica wodniaków; 17.15: Muzyka salonowa; 17.50: Świat się śmieje; 18.00: W. A. Mozart: Kwintet es-dur na obój, klarnet, waltornię, fagot i fortepjan; 18.30: Program; 18.40: Recital skrzypcowy; 19.00: Gawęda o lnie; 19.10: Skrzynka ogólna; 19.20: Chwilka społeczna; 19.35: Koncert reklamowy; 19.35: Wiad. sportowe; 19.50: Samoloty i ludzie; 20.00: Koncert muzyki lekkiej; 20.45. Dziennik wiecz.; 20.55: Obrazki z Polski współczesnej; 21.00: Druga audycja z cyklu „Fryderyk Chopin“; 21.35: Spadek po młodej Polsce; 21.50: Zdobycze medycyny 22 00: Koncert w wyk. Ork. P. R.; 23.00: Kom. met. 23,05: Podróż po Europie — audycje muzyczne.

KWARTETY BRAHMSA

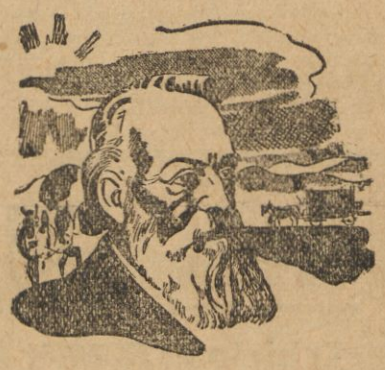

KONCERT RADJOWY
WE ŚRODĘ 11. IX. O GODZ. 20.20

CZWARTEK, dnia 12 września 1935 r.

6,30: Pieśń; 6,33: Pobudka do gimn.; 6,34: Gimnastyka; 6,50: Muzyka; 7,20: Dziennik por.; Muzyka; 7,50: Program dzienny; 7,50: Giełda rolnicza; 8,00: Audycja dla szkół; 8,10 — 8 45: Przerwa; 8,45: Muzyka; 9,00. Transm. z pierwszej podróży S. M. „Piłsudski“; 9,30 — 11,57: Przerwa; 11,57: Czas. 12,0: Hejnał. 12,03: Dziennik południowy; 12,15: Koncert szkolny; 13,00: Muzyka północnych kompozytorów; 13,25 Chwilka dla kobiet; 13,30 — 14,30: Muzyka baletowa; 14,30 — 15,15: Przerwa; 15,15: Odcinek pow.; 15,25: Życie kulturalne miasta i prowincji; — 15,30. Godowski na płytach. 16,00: Kraków — Sowiniec, opow. dla dzieci. 16,15: Koncert ork. dętej kolejarzy śląskich. 16,45: Cała Polska śpiewa; 17,00: Dzieje socjalizmu w Polsce; — 17,15: Mussogorski — fragm. z „Borysa Godunowa“; 17,50: Książka i wiedza; 18,00: Miniatury kwartetowe; 18,30: Program na piątek; 18,40: Muzyka jazzowa; 19,00: Litewski odczyt; 19,10: Jak spędzić święto? 19,15: Szukam pokoju — wygł. p. Wanda Boyé. 19,25. Koncert reklamowy. 19,35: Wiad. sportowe; 19,50: Pogadanka aktualna; 20,00: Muzyka; 20,15: Czyn i słowo; 20,45: Dzienik wiecz.; 20,55: Obrazki z Polski; 21,00: Słuchowisko Janusza Meissnera p. t. „Ocalenie“; 21,35: Nasze pieśni; 22,00: Koncert życzeń; 22,30: Muzyka taneczna; 23,00: Kom. met. 23,05 — 23,30: Podróż po Europie —„Jedziemy do Wiednia“.

Złóż datek na pomnik Marszałka Piłsudskiego
Konto czekowe PKO. Nr. 146.111

KRONIKA

Środa 11 Wrzesień

Dziś: Prota i Jacka M. M.
Jutro: Gwidona, Heronida

Wschód słońca—godz. 4 m. 44
Zachód słońca—godz. 5 m. 49

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologji U. S. B w Wilnie z dnia 10.XI. 1935 r.

Ciśnienie 760
Temp. średnia + 11
Temp. najw. + 16
Temp. najn. + 6
Opad: ślad
Wiatr: półn.-zachodni
Tend. bar.: wzrost
Uwagi: dość pogodnie, wiecz. przelotny deszcz.

— **Przepowiednia pogody według P. I. M.:** Zachmurzenie zmienne, naogół malejące, z zanikającemi opadami.

Słabe wiatry z północo-zachodu i północy.

DZIŚ DYŻURUJĄ APTEKI:

1) Rostkowskiego (Kalwaryjska 31); 2) Wysockiego (Wielka 3); 3) Frumkina (Niemiecka 25); 4) W. Augustowskiego (Kijowska 2), oraz wszystkie apteki na przedmieściach.

RUCH POPULACYJNY W WILNIE.

— **Zarejestrowane urodziny:** 1) N. N. Zbyszek, 2) Downarowicz Jan, 3) N. N. Stefan, 4) N. N. Zygmunt, 5) N. N. Anna — Wiara, 6) N. N. Anna — Irena, 7) Rajchelówna Rejza, 8) Epsztejn Samuel, 9) Missiura, Towcik Zbigniew.

— **Zgony:** 1) Wołejko Ignacy, woźny kurji, lat 73; 2) Zyngielówna Leonora, lat 14; 3) Olszewski Wincenty, cieśla, lat 58; 4) Żukowska Stanisława, pensjonarjuszka przytułku, lat 85; 5) Józepajtis Piotr, bezrobotny, lat 66; 6) Kaplan Dwejra, pensjonarjuszka przytułku, lat 95; 7) Stankiewicz Adolf, robotnik, lat 56; 8) Chwoles Józef, robotnik, lat 69; 9) Godwód Helena, lat 29; 10) Piechrowiczówna Luiza, służąca, lat 54; 11) Jewsjew Aleksander lat 62.

— PRZYBYLI DO HOTELU GEORGES'A:

płk. Rustowski Norbert z Warszawy; Mierzwa Tadeusz, urzędnik ze Lwowa; Heda Karol, student z Katowic; Gazczyński Tadeusz, handlowiec z Warszawy; Stifel Samuel, dyr. firmy ze Lwowa; Mineyko Aleksander, ziemianin z maj. Dzikuszki; Lehr Anna, biuralistka z Lidy; Pupko Szymon, przemysłowiec z Lidy; płk. Wwierczyński Józef z Podbrodzia; Brablik Rościsław, urzędnik z Tallina (Estonja).

MIEJSKA.

— **Koszty utrzymania w Wilnie** w sierpniu, w stosunku do lipca, wykazały wzrost o 0,5 procent. Na zwyżkę kosztów wpłynęła zwyżka cen w grupie opałowej i żywnościowej.

Grupy pozostałe bez zmian.

— **Regulacja ul. Piwnej.** W ciągu bież. tygodnia magistrat przystąpi do regulacji ulicy Piwnej. Ulica ta otrzyma nowe chodniki i jezdnię. Regulacja tej ulicy związana jest z porządkowaniem kompleksu ulic w związku z budową mauzoleum — grobowca na cmentarzu Rossa.

— **Niechlujny dom.** — Jest taki dom przy ul. Mała Pohulanka 27, należący do Kalinowskich, który już zdaleka można poznać. Z wyglądu?... Nie-... ze wstrętnego smrodu i wyziewów, unoszących się z wypływających z podwórka na ulicę brudów.

Przechodzący tamtędy mieszkaniec tej dzielnicy, często kilka razy dziennie, lub tacy, których jakieś sprawy zapędzą w te strony muszą wdychać te „cudne“ wonie.

Wyobrażamy sobie, jak się czują mieszkańcy tego domu i sąsiednich. Muszą chyba być bez nosów, albo też chodzić stale w maskach gazowych.

O, saniteci miejscy, ratunku. (B).

WOJSKOWA.

— **Dodatkowe posiedzenie Komisji Poborowej.** Jak się dowiadujemy, najbliższe posiedzenie dodatkowej Komisji Poborowej odbędzie się w dniu 19 bm. Na posiedzenie to winni stawić się wszyscy mężczyźni którzy z jakichkolwiek powodów nie uregulowali swego stosunku do wojska we właściwym czasie. Komisja urzędować będzie w lokalu przy ul. Bazyljańskiej Nr. 2.

— **Wcielanie do szeregów poborowych rocznika 1914.** W drugiej połowie bieżącego miesiąca referat wojskowy Zarządu miasta przystąpi do rozsyłania kart powołania poborowym rocznika 1914.

Wcielenie do szeregów nastąpi w październiku. Wcielani będą poborowi zakwalifikowani do kawalerji, artylerji i wojsk technicznych. — Piechota, jak się dowiadujemy wcielona zostanie na wiosnę.

— **Powrót z ćwiczeń wileńskiego garnizonu.** W dniu 12 b. m. to jest we czwartek powracają z ćwiczeń wojskowych pod dowództwem gen. Skwarczyńskiego oddziały wileńskiego garnizonu.

Z inicjatywy Polskiego Białego Krzyża społeczeństwo wileńskie będzie miało sposobność powitać wojsko w tym dniu przed godz. 14-tą na ul. Wielkiej, przed kościołem św. Kazimierza.

Prócz przedstawicieli władz państwowych i samorządowych oraz związków i stowarzyszeń zjawi się młodzież szkolna, a przedewszystkiem liczne rzesze publiczności.

Nigdzie wojsko nie cieszy się taką sympatją i miłością, jak w Wilnie, to też w tradycyjnem powitaniu strudzonych manewrami ale zahartowanych żołnierzy niewątpliwie wezmą liczny udział wilnianki i wilnianie, nie szczędząc kwiatów i gromkich okrzyków.

Teatr Muzyczny „LUTNIA“
Dziś
Domek trzech dziewcząt
Ceny zniżone Pocz. 8.30 w.

RÓŻNE

— **Zwyżka cen ziemniaków.** Daje się zauważyć lekka zwyżka cen ziemniaków. Tłumaczy się to perspektywami złych naogół w roku bieżącym zbiorów kartofli.

— **Kontrola biur podań.** Przeprowadzana jest obecnie kontrola biur podań. Ma ona na celu stwierdzenie, czy wszyskie biura zaopatrzyły się w świadectwa koncesyjne.

Teatr i muzyka

TEATR MIEJSKI POHULANKA.

— **Gościnne występu Marjusza Maszyńskiego.** Dziś, w środę dnia 11 bm. o godz. 8 ukaże się po raz drugi na przedstawieniu wieczorowem w Teatrze na Pohulance doskonała komedja „Wszystkie prawa zastrzeżone“ z Marjuszem Maszyńskim w roli głównej. Obok występowicza udział biorą pp. I. Jasińska-Detkowska, E. Wieczorkowska, Z. Mrożewski, W. Neubelt, W. Ścibor (reżyser sztuki). Dekoracje pomysłu — W. Makojnika. Ceny zwyczajne.

— Jutro, we czwartek dnia 12 bm. o godz. 8 w. „Wszystkie prawa zastrzeżone“.

— UWAGA! — 1) Dyrekcja Teatru Miejskiego (W. Pohulanka 11) przypomina, iż wydaje od godz. 10 do 2 popoł. — legitymacje zniżkowe 25 proc. na sezon 1935—36 dla instytucyj urzędniczych, komunalnych i prywatnych, na listy zbiorowe, z wyszczególnieniem nazwisk Cena legitymacji 1 zł.

2) Dyrekcja Teatru podaje do wiadomości, że kupony w książeczkach zakupione do dnia 31 sierpnia br. do lóż i na parter — ważne są do dnia 20 września 1935 r. Nowe kupony do nabycia w Teatrze Pohulanka.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— **Ostatnie przedstawienie „Domku trzech dziewcząt“.** Dziś ostatnie przedstawienie po cenach zniżonych prawdziwie pięknej, czarującej op. Szuberta „Domek trzech dziewcząt“. Ze względów technicznych „Domek trzech dziewcząt“ schodzi z repertuaru ustępując miejsca „Skowronkowi“ Lehara. Ceny miejsc zniżone.

— **Piątkowa premjera.** Próby z op. Lehara „Skowronek“ dobiegają końca. Jak wiadomo jest to jedna z najpiękniejszych operetek tego świetnego kompozytora, to też reż. Tatrzański oraz kierownik malarski Makojnik, dokładają wszelkich starań, aby tę nowość pokazać Wilnu w odpowiedniem wykonaniu i we właściwej szacie. W rolach głównych wystąpią: Bestani, Nochowiczówna, Zayenda, Szczawiński, Wyrwicz Wichrowski i Tatrzański. Balet z udziałem Martówny i Ciesielskiego. Kierown. muzyczne Wilińskiego.

— **Jedyny koncert chóru Dana.** W dniu 17 b. m. odbędzie się w Teatrze „Lutnia“ jedyny koncert chóru Dana.

TEATR „REWJA“.

Dziś, w środę dnia 11 września „Publiczność“ cja wróciła do cen letnich (balkon 25 gr., parter na scenie“.

By uławić obejrzenie tego programu Dyrek ulg. 54 gr.) i pokazać jak publiczność czuje się na scenie. Świetna kanwa Hemara daje entuzjastom sceny okazję do „wygrania się“ na scenie.

Próby te tak odrębne od zachowania się zawodowych artystów budzą prawdziwe huragany śmiechu. Już dla tego jednego eksperymentu warto iść do Rewji, resztę programu otrzymuje się niemal w upominku.

Od 9 września początki przedstawień o g 6 min. 30 i 9.

„ELEONORA“
Wilno, Ś-to Jańska 1.
Zaopatrzony we wszelkie materjały na rok szkolny, teczki skórzane, piórniki, wieczne pióra i t. d. Ceny zniżone.

TEATR NA POHULANCE
Dziś o godz. 8.00 wiecz.
Wszystkie prawa zastrzeżone
Gościne występy M. Maszyńskiego
Ceny zwyczajne

MAŁY PUŁKOWNIK
z Schirley TEMPLE już wkrótce w kinie???

HELIOS | DZIŚ! Otwarcie sezonu jesiennego. — Produkcji 1935—36 roku Wielki film erotyczny, odsłaniający tajniki serca kobiety p. t.
UROJONY ŚWIAT Claudette Colbert — jako młoda lekarkarka, Joan Bennet — jako młoda naiwna kobieta oraz czołowy amant prod. ameryk. Charles Boyer. Akcja toczy się w środowisku do tej pory na ekranie niewidzianej Nad program: Kolorowa atrakcja oraz aktualja. — Początek seansów o godz. 4—6—8—10.20

PAN | Dziś ostatni dzień! Film polski DZIEŃ WIELKIEJ PRZYGODY
NAD PROGRAM: Dodatek kolorowy, kreskówka i najn. PAT. Dla młodzieży polecone
Uwaga! W sprawie PORANKÓW dla młodzieży filmu polskiego „DZIEŃ WIELKIEJ PRZYGODY“ prosimy porozumieć się z Dyrekcją kina w godz. 11—2, telefon 5-28.

CASINO | Na wszystkie seanse balkon 25 gr., parter 54 gr. DZIŚ! Wielki niebywały podwójny program. Ulubieniec wszystkich Clark Gable, jedna i jedyna Greta Garbo, czarująca Myrna Loy oraz William Powell w pierwszym prawdziwym filmie, ilustrującym życie okrutnego miasta p. t. WIELKI GRACZ trzymającym widza w najwyższem napięciu i „ZUZANNA LENOX“. Seanse o g. 4—6—8—10.15

REWJA | CENY ZNIŻONE: I miejsce zł. 1.09, II miejsce 75 gr., ulgowy 54 gr BALKON 25 gr. Program nr. 38. p. t.
„Publiczność na scenie“ Rewja w 2 częściach i 14 obrazach
Z udziałem baletmistrza K. Ostrowskiego. Primabaleriny Basi Relskiej, wodewilistki Zofji Duranowskiej, humorysty Al. Gronowskiego, St. Czerwińskiego, Betty Dangis. Nasze atrakcje: Sulamita, Czy gwizdać potrafisz, Oto kobieta — Markiza, zapomniana melodja. Ja nie byłem wart, Polka i in. Codziennie 2 seanse o godz. 6.30 i 9 wiecz. W niedzielę i święta 3 seanse 4.15, 6.45 i 9.15

OGNISKO | Dziś najwspanialszy film sezonu p. t. HOPLA!
W roli głównej najsłynniejsza uwodzicielka ekranu Clara Bow.
Nad program: DODATKI DŹWIĘKOWE. — Początek seansów codziennie o godz. 4-ej pp.

Towarzystwo Kursów Technicznych w Wilnie
uruchamia w roku 1935/36 następujące kursy wieczorowe: Drogowe, Miernicze, Meljoracyjne, Radjo i Elektrotechniczne oraz korespondencyjne: budowlane, drogowe i na prawo prowadzenia robót budowlanych. Informacyj udziela Sekretarjat — Wilno, Holendernia 12, gmach Państwowej Szkoły Technicznej.

WYNAJMĘ
natychmiast lub od 1-go października
4 do 5-pok. mieszkanie
czyste, bardzo ciche, koniecznie elektryczność, łazienka. Zgłaszać proszę niezwłocznie: Wilno, Poste restante Prof. Uniw. K. Moszyński

ZAKŁAD FRYZJERSKI „DAWID“
Wilno, Kalwaryjska 4
Wykonuje pierwszorzędnie trwałą ondulację aparatem Mobile. Ceny propagandowe.

Poszukuję
zupełnie samodzielnej dobrej kucharki-gospodyni, piśmiennej. Zgłoszenia tylko z dobremi świadectwami od 5—6. Zakretowa 7 m. 16

DO WYNAJĘCIA
mieszkanie 3 pokoje, kuchnia, łazienka, wszelkie wygody, wolne od podatku Tartaki 34-a

KUPIĘ
używaną maszynę do pisania, biurko, kredens i lustro — ul Bazyljańska 6. m. 48

Sprzedaje się
nowowybudowany 4-pokojowy dom z elektrycznością, plac 1/2 ha, ogród owocowy, warzywny i zabudowanie gospodarcze. Landwarów, ul. Konduktorska Leszczyński

Potrzebna
piśmienna młoda służąca do dwojga osób bez prania i do pomocy przy sklepie. 20 zł., osobny pokój i pełne utrzymanie. Zglaszać się tylko z rekomendacją—ul. Żeligowskiego 1 m. 24 frontem

Zgubiony
w dniu 8 września r. b. w obrębie dzielnicy Nowogródzkiej — blankiet wekslowy na sumę zł. 100.— z podpisem Antoniego Kulbackiego — unieważnia się

DOKTÓR ZYGMUNT KUDREWICZ
Chor. wenerycz., syfilis, skórne i moczopłciowe
Zamkowa 15, tel. 1960
Przyjm. od 8—1 i 3—8

DOKTÓR MED. J. PIOTROWICZ-JURCZENKOWA
Ordynator Szpit. Sawicz
Choroby skórne, weneryczne kobiece
Wileńska 34, tel. 18 66
Przyjmuje od 5—7 w.

DOKTOR Zaurman
choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
Szopena 3, tel. 20-74
Przyjm. od 12—2 i 4—8

AKUSZERKA Śmiałowska
przeprowadziła się na ul. Wielką 10—4
tamże gabinet kosmet. usuwa zmarszczki, brodawki, kurzajki i wągry

AKUSZERKA Marja Łaknerowa
Przyjmuje od 9 — 7 w. ul. J. Jasińskiego 5 — 20 róg Ofiarnej (obok Sądu)

AKUSZERKA M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryzacje
Zwierzyniec, T. Zana, na lewo Gedyminowskę ul. Grodzka 27

ZAKŁAD FRYZJERSKI PUSZAS
ul. Ostrobramska nr. 20
Roboty wykonuje solidnie, ondulacja trwała

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno, Bisk. Bandurskiego 4. Telefony: Redakcji 79, Administr. 99. Redaktor naczelny przyjmuje od g. 2—3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od g. 1—3 pp. Administracja czynna od g. 9½—3½ ppoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od g. 1—2 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9½—3½ i 7—9 wiecz.
Konto czekowe P. K. O. nr. 80.750. Drukarnia — ul. Bisk. Bandurskiego 4, telefon 3-40.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową i dodatkiem książkowym 3 zł., z odbiorem w administr. bez dodatku książkowego 2 zł. 50 gr., zagranicą 6 zł.
CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekst. 30 gr., kronika redakc. i komunikaty — 60 gr. za wiersz jednoszp., ogłosz. mieszkan. — 10 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro łamowy, za tekstem 8-mio łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ Redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński“ Sp. z o. o. Druk. „Znicz“, Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40. Redaktor odp. Witold Kiszkis.

BIBLJOTEKA w Wilnie